

KOSMO

INTERVJU

Alexander
Schallenberg

COVER

ESC 2024:
Imaju li učesnici
sa Balkana šansu
za pobjedu ove godine?

+++ REPORTAŽA +++

Hoće li plaćanje gotovinom biti ukinuto?

+++ Deutschsprachige Ausgabe ab Seite 41 +++

Ich arbeite an der Lebensqualität. Ich arbeite an Wien.

Jacqueline ist stolz auf ihren Job und ihren Beitrag zur Lebensqualität in Wien. Sie achtet darauf, dass Gäste ein unbeschwertes Badevergnügen erleben. Diese wichtige Arbeit motiviert sie täglich aufs Neue.

Die Stadt Wien bietet ihr ein sinnvolles und abwechslungsreiches Arbeitsumfeld und das in einem krisensicheren Job mit sozialer Verantwortung und einer guten Work-Life-Balance.

Arbeite auch du an Wien und bewirb dich unter: jobs.wien.gv.at

[#arbeitenanwien](https://twitter.com/arbeitenanwien)

**Stadt
Wien**

jobs.wien.gv.at

Dejan SUDAR,
izdavač i
glavni urednik

Od izazova do zajedništva

Drage čitateljke i čitatelji,

U posljednje vrijeme, naše zajednice suočavaju se s nizom izazova koji testiraju našu otpornost i zajedništvo. Posebno nas pogađaju događaji u bečkom okrugu Favoriten, gdje su naslovi o nasilju i incidentima unijeli nemir među stanovnike. Ovo nas podsjeća na važnost solidarnosti, sigurnosti i zajedničkog rada na izgradnji mirnijeg okruženja.

Međutim, unatoč teškoćama, postoji svjetlost koja nas podsjeća na snagu zajednice i važnost kulture u našim životima. Eurovizija 2024 približava se sa svom svojom raskoši, predstavljajući priliku za slavlje raznolikosti, glazbe i umjetnosti. Ovaj događaj, koji će se održati u Švedskoj, podsjeća nas da, bez obzira na razlike, možemo stajati zajedno u cijenjenju talenta i kreativnosti.

Također, nadolazeći praznici - Uskrs, Vaskrs i Bajram - donose vrijeme za razmišljanje, obnovu i zajedništvo. Bez obzira na vjersku ili kulturnu pripadnost, ovi praznici pružaju priliku za razmišljanje o značaju obitelji, prijateljstva i zajednice u našim životima.

Kroz ove stranice, želimo osvijetliti kako kultura i zajedničke vrijednosti mogu biti temelj za prevladavanje izazova. Zajedno, možemo pronaći put naprijed, slaviti ono što nas ujedinjuje i raditi na stvaranju sigurnijeg, sretnijeg i inkluzivnijeg društva.

Dejan Sudar

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Dejan'.

SADRŽAJ

04/2024 | Izdanje br. 152

02 Riječ izdavača

08 Moje pravo

Saznajte više informacija o boravišnoj dozvoli za članove porodice.

10 Politika: Alexander Schallenberg

Sa federalnim ministrom za evropske i međunarodne poslove razgovarali smo o približavanju Zapadnog Balkana Evropskoj uniji, izazovima migracije, spoljno-političim pitanjima i viziji budućnosti Evrope.

12 Politika: Izbori za Radničku komoru Beča

Od 10. do 23. aprila 2024. godine, radnici Beča moći će da glasaju na izborima za Radničku komoru (AK). Donosimo vam najbitnije informacije.

16 Reportaža: Stanovanje uz podršku

Trideset Domova za život u Beču pruža smještaj i njegu starijima. Razgovarali smo s direktorima Arminom Čehićem i Dianom Jević kako bi saznali kako ovi domovi poboljšavaju živote svojih stanara.

18 Reportaža: Hoće li plaćanje gotovinom biti ukinuto?

EU zabranjuje gotovinska plaćanja preko 10.000 evra kao dio borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Ovo pravilo bi trebalo biti uvedeno od 2026. godine. Istražili smo ovu temu i šta bi ova promjena donijela za stanovnike Evropske unije.

22 Cover: Evrovizija (ESC) 2024.

U iščekivanju Evrovizije 2024, pažnja se usmjerava na Švedsku, domaćina ovog prestižnog muzičkog događaja od 17. do 23. maja. KOSMO vam ekskluzivno predstavlja izvještaj, sa fokusom na učesnike iz bivše Jugoslavije i Austrije.

28 Zdravlje: Lijek - od ideje do apoteke

Razgovarali smo sa Slavenom Štekovićem, molekularnim biologom, o proizvodnji lijekova.

36 Auto-moto

Dragan Žujević, vlasnik popularnog lokala „Tesla“ za KOSMO testira svoj automobil iz snova od 544 konjskih snaga.

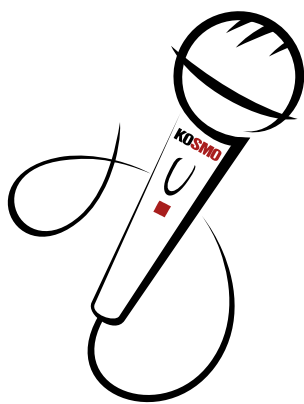
BLITZBLANK IST CO₂ NEUTRAL*

Entdecken Sie unser umfangreiches Reinigungsdienstleistungsportfolio und unterstützen Sie unser Engagement für Nachhaltigkeit und ESG-Kriterien. Gemeinsam gestalten wir eine bessere Zukunft für kommende Generationen!

* BLITZBLANK ist ein klimaneutrales Unternehmen!
nach dem Greenhouse Gas Protocol: Scope 1, 2 und 3

Zahteva se 500 novih policajaca: Da li je bečki okrug Favoriten izgubljen?

Nakon brojnih kriminalnih incidenata na Reumannplatzu, ministar unutrašnjih poslova Gerhard Karner predstavlja rešenja za javni prostor! U raspravi je moguća zabrana nošenja oružja u okrugu Favoriten. Takođe se razmatra povećanje broja policajaca u ovom delu grada: oko 500 dodatnih policajaca trebalo bi da osigura miran život u Favoritenu.

Marianne Imbery
Favoriten je već geto.
Svaka diskusija o tome
je suvišna.

Benjamin Scherr
Čeo Beč je izgubljen,
ne samo Favoriten!
Potpuni neuspeh politike
i pravosuđa. Favoriten
je već geto. Svaka
diskusija o tome je
suvišna.

Otto Stremppf
Favoriten? Zanimljivo pitanje.
Pravi odgovor je da su
Austrija i Evropa na
kraju postojanja. Policajci,
nažalost, zavise od
političkih naredbi. Zbog
korumpiranih bandi
političara, policajcima
su vezane ruke. Biće
još gore, mnogo gore.

Brigitte Urban
Sa našim blagim zakonima
svi izlaze na slobodu – svi
pojedinačni slučajevi, svi su
traumatizovani, i da, niko
ne biva kažnjen ili zatvoren.
Islam napreduje u Austriji, i
naša vlada to dopušta. Pred
nama je tužna budućnost.

Martina Prandstatter
Favoriten ima više
stanovnika nego Linz, pa
bi naša crvena gradska
uprava trebalo da smisli
nešto, mada verujem da
je za to već kasno.

Im KOSMO-Test: Das Serviceangebot von MediaMarkt

Bei unserem Besuch im MediaMarkt entdeckten wir neben einem großen Elektroniksortiment auch maßgeschneiderte Dienstleistungen, die den MediaMarkt von anderen unterscheidet. Hier sind fünf Top-Services, die wir für Sie ausgewählt haben:

Schneller Reparaturservice für Smartphones und Kaffeemaschinen

Ist Ihr Smartphone oder Ihre Kaffeemaschine defekt? Kein Grund zur Sorge! MediaMarkt Reparaturservice inklusive des Reparaturbonus macht die Instandsetzung Ihrer Lieblingsgeräte nicht nur schnell, sondern auch kosteneffizient. Außerdem, werden Sie ganz offen beraten, ob sich eine Reparatur noch lohnt oder nicht. Natürlich werden auch Geräte repariert, die nicht bei MediaMarkt gekauft wurden.

Kompetente Beratung für Ihre Kaufentscheidungen

Experten von MediaMarkt stehen Ihnen mit Rat und Tat zur Seite. Neben der persönlichen Beratung in den Filialen bietet MediaMarkt auch Online-Beratungsmöglichkeiten an. So können Sie bequem von zu Hause aus Expertenrat einholen, ohne auf den persönlichen Touch verzichten zu müssen. Bei Fragen zu Produkten, Einrichtungshilfe oder Nutzungstipps stehen Ihnen die Fachberater von MediaMarkt zur Verfügung.

Lieferservice, der Sie begeistern wird

In Wien und Umgebung müssen Sie nicht lange auf Ihre Bestellungen warten. MediaMarkts „Same Day Delivery Service“ sorgt dafür, dass Ihre Elektronikprodukte noch am selben Tag bei Ihnen ankommen. Schnell, zuverlässig und bequem – so macht Einkaufen Spaß!

Ihr altes Gerät verdient ein zweites Leben – Trade-In bei MediaMarkt

Haben Sie alte Elektronik, die Sie nicht mehr benötigen? Trade-In-Service ermöglicht es Ihnen, Ihre alten Geräte einzutauschen und beim Kauf neuer Produkte zu sparen. Wir legen großen Wert auf Nachhaltigkeit und bieten Ihnen eine einfache Möglichkeit, zum Umweltschutz beizutragen. Natürlich können Sie mehrere Geräte gleichzeitig bringen.

Startklar-Service: Sofort loslegen mit „ready to use“ Produkten

Möchten Sie keine Zeit mit der Einrichtung Ihrer neuen Geräte verlieren? Die MediaMarkt Startklar Services bieten eine professionelle Einrichtung neuer Geräte, unabhängig davon, ob diese bei MediaMarkt gekauft wurden oder nicht. Lassen Sie Ihren neuen Fernseher entspannt zu Hause von einem Experten kalibrieren und einrichten, oder Sie kaufen ihn bereits kalibriert.

KOMENTAR

Mag. Haris Džidić,
jurist
G&L
Rechtsanwälte

Koliko dugo vlasti mogu odlučivati o zahtjevu?

Vlasti moraju odlučiti o zahtjevu za boravišnu dozvolu unutar šest mjeseci od podnošenja zahtjeva. U slučaju kašnjenja, moguće je podnijeti žalbu zbog neaktivnosti, nakon čega vlasti moraju brzo donijeti odluku ili predmet prosljediti Upravnom sudu.

Važno je znati: Podnositelji prvog zahtjeva za boravišnu dozvolu ne mogu automatski čekati rezultat u Austriji. Podnositelj zahtjeva mora napustiti Austriju prije isteka 90 dana (bevizni legalni boravak). Preporučuje se napuštanje Austrije nekoliko dana prije isteka roka od 90 dana kako bi, u slučaju odobrenja boravišne dozvole, bilo moguće vratiti se po nju. Inače, čak i potencijalno odobrena boravišna dozvola ne može biti preuzeta boravkom u Austriji.

Ako se ne želi napustiti Austrija unutar 90 dana, može se podnijeti dodatni zahtjev prema § 21 Abs 3 NAG kako bi se dozvolilo čekanje rezultata u Austriji. Ovaj dodatni zahtjev uvijek mora biti podnesen prije isteka 90 dana i moguć je samo iz posebno važnih razloga (npr. bolest, rođenje djeteta). Nedostatak uslova za boravišnu dozvolu, posebno kod maloljetne djece, ne vodi automatski odbijanju, jer se uzima u obzir pravo na privatni i porodični život.

Kontakt:

Mag. Haris Džidić
Tel.: +43 1 600 27 71 – 50
0670 550 75 73
hd@gl-recht.at

BORAVIŠNA DOZVOLA ZA ČLANOVE PORODICE: Koje uslove trebate ispuniti?

Želite da dovedete porodicu u Austriju, ali niste sigurni koja boravišna dozvola im je potrebna, niti kome da se obratite? KOSMO vam predstavlja najbitnije informacije koje biste trebali znati.

Boravišna dozvola za „člana porodice“ (Familienangehöriger) omogućava članovima porodice iz Trećih zemalja (zemalja koje nisu članice EWR-a (evropski ekonomski prostor koji čine EU, Island, Lihtenštajn i Norveška), osim Švajcarske, privremeno naseljavanje sa neograničenim pristupom tržištu rada.

ljanin ili državljanin EU, ali posjeduje pravo boravka u EU ili kao švajcarski državljanin ukoliko nije iskoristio pravo boravka duže od tri mjeseca na osnovu Sporazuma o slobodnom kretanju između EG i Švajcarske i stalno živi u Austriji. Pod „članovima porodice“ (osnovna porodica) spadaju

- supružnici,

partneri moraju biti stari najmanje 21 godinu u trenutku podnošenja zahtjeva.

Uslovi

Moraju biti ispunjeni opšti uslov za izdavanje boravišnih dozvola kao i posebni uslovi izdavanja:

- **Prihodi** (Visina prihoda 1. januara 2024):

Za samce: 1.217,96 evra;
Za bračne parove:
1.921,46 evra;

Za svako dijete:
dodatno 187,93 evra.

Generalno, ovi iznosi, nakon odbijanja mesečnih redovnih troškova (kao što su kirija, rate kredita itd.), ukoliko ukupno premašuju 359,72 evra, moraju biti dostupni. Takođe, uštede

Za dobijanje vize moraju biti ispunjeni opšti uslov za izdavanje iste.

Članovi porodice iz Trećih zemalja mogu da apliciraju za ovu boravišnu dozvolu ako osoba koja spaja porodicu nije austrijski držav-

- registrovani partneri i
- maloletna deca (uključujući usvojenu decu i pastorčad).

Supružnici i registrovani

TRAJANJE

postupka zavisi i od kompletnosti dokumenata.

se izdaje od strane austrijske imigracione vlasti, ako je postupak završen tokom zakonitog boravka u Austriji. Ako postupak traje duže od dozvoljenog boravka, neophodno je napustiti zemlju. Ukoliko su uslovi ispunjeni i imigraciona vlast pozitivno završi postupak, obavještava austrijsku diplomatsku misiju u inostranstvu i po potrebi je odmah zadužuje za izdavanje vize. Diplomatska misija nakon toga obavještava podnosioca zahtjeva o tome.

Boravišna dozvola se tada izdaje nakon ponovnog ulaska u zemlju. Informacije o trajanju pojedinačnog postupka možete dobiti kod nadležne austrijske imigracione vlasti. Trajanje postupka zavisi, između ostalog, od toga da li su dokumenti potpuni.

Potrebna dokumentacija

- Važeći putni dokument (npr. pasoš);
- Po potrebi rodni list ili odgovarajući dokument;
- Fotografija koja ne smije biti starija od šest mjeseci (dimenzije: 45 x 35 mm);
- Po potrebi vjenčani list, sertifikat o partnerstvu, dokument o usvajanju, dokaz ili sertifikat o srodstvu;
- Po potrebi dokaz o pravu na smještaj uobičajen za datu lokaciju, kao što su ugovori o najmu, predugovori o pravu korišćenja ili dokazi o vlasništvu;
- Po potrebi dokaz o zdravstvenom osiguranju koje pokriva sve rizike;
- Dokaz o obezbjeđenom izdržavanju (posebno platni listići, potvrde o zaradi,

ugovori o radu, potvrde o penzionim ili drugim osiguranjima, dokaz o investicionom kapitalu ili sopstvenoj imovini u dovoljnom iznosu; ne prihvataju se dokazi o socijalnim davanjima koja se mogu ostvariti tek izdavanjem boravišne dozvole, posebno socijalna pomoć ili dodatak za usklađivanje)

- Dokaz o poznavanju njemačkog jezika;
- U pojedinačnim slučajevima može biti potrebno dostaviti dodatne dokumente.

Priznavanje stranih dokumenata

Da li se priznaju ovjereni prevodi iz drugih država zavisi od pojedinačnih procedura. Za priznavanje dokumenata može biti potrebna, na primjer, apostila. Ako se strani dokument mora predati u originalu zajedno sa ovjerenim prevodom, prevod obično smije da obavi samo sudski sertifikovani prevodilac. U spisak sudski sertifikovanih prevodilaca u Austriji mogu se upisati i prevodioci iz drugih država članica EWR-a.

Troškovi procesa

Taksa za podnošenje: iznosi 120 evra, 75 evra za djecu mlađu od 6 godina. Taksa za izdavanje iznosi 20 evra, 50 evra za djecu mlađu od 6 godina. Troškovi personalizacije (uzimanje fotografije i potpisa) iznose: 20 evra. Dodatne naknade mogu nastati (npr. za izvod iz matične knjige rođenih, vjenčani list, naknada za partnerstvo) ovisno o vrsti dokumenta.

se moraju uzeti u obzir prilikom računanja. Mora se dokazati poreklo novca.

• Zdravstveno osiguranje

Tokom boravka u Austriji, stranac mora imati zdravstveno osiguranje koje pokriva „sve rizike“ i koje je obavezno u Austriji.

• Smještaj

Stranac mora generalno imati pravo na smještaj (npr. na osnovu ugovora o najmu) koji je

(ambasade, konzulata). Diplomatska misija provjerava potpunost i tačnost zahtjeva i prosljeđuje ga nadležnoj imigracionoj vlasti u Austriji. Ova provjerava da li su ispunjeni uslovi za izdavanje boravišne dozvole.

Ako je moguć ulazak sa vizom ili bez vize, predstavničko tijelo izdaje vizu s kojom podnosilac zahtjeva može slobodno ući u Austriju i mora lično preuzeti boravišnu dozvolu na licu mjesta. U

Stranac lično podnosi zahtjev za boravišnu dozvolu prije ulaska u Austriju.

uobičajen za porodicu slične veličine na datoj lokaciji.

Postupak

Stranac mora lično podneti svoj zahtjev za prvu izdaju boravišne dozvole prije ulaska u Austriju u inostranstvu kod austrijske diplomatske misije

nekim slučajevima moguće je podnijeti zahtjev direktno u Austriji. Osobe koje imaju pravo na ulazak bez vize, alternativno imaju mogućnost da zahtjev direktno podnesu kod lokalno nadležnog tijela za boravak u Austriji. Nakon pozitivnog završetka postupka, boravišna dozvola

■ **Autorka: Milica Vuković**

INTERVJU. Razgovarali smo sa Alexanderom Schallenbergom, federalnim ministrom za evropske i međunarodne poslove, o približavanju Zapadnog Balkana Europskoj uniji, izazovima migracije, spoljno-političkim pitanjima i viziji budućnosti Evrope.

„Cilj mi je integracija Zapadnog Balkana u EU”

KOSMO: Na sastanku u Briselu 21. marta, lideri EU dogovorili su početak pregovora o članstvu s Bosnom i Hercegovinom. Kako vidite put BiH ka EU?

Alexander Schallenberg: Snažno podržavam odluku o otvaranju pregovora. Austrijska podrška temelji se na jasnom vlastitom interesu, a ne altruizmu. U svjetlu ukrajinskog sukoba i situacije na Zapadnom Balkanu, od velikog značaja je vođenje proaktivne politike prema našim susjedima za zajedničku

stabilnost i prosperitet. Zapadni Balkan je ključan dio Europe, čiji izazovi direktno utiču na nas i potvrđuju potrebu za čvrstom perspektivom EU integracije. Austrija, kao ključni investitor sa dubokim vezama u regiji, ima izravan interes za njezinu stabilnost. Naša dužnost je pružiti pouzdan put ka EU, ispravljajući propuste iz prošlosti. Otvorenje pregovora je važan korak, ali ne i bezuvjetan. I dalje se očekuje ispunjenje visokih kriterija, ali reforme se ispla-

te, kao što Bosna i Hercegovina jasno pokazuje.

Austrija podržava dijalog Beograda i Prištine, koji posreduje EU. Kako ocjenjujete trenutni napredak i koje su ključne tačke za trajno rješenje?

Normalizacija odnosa izme-

kroz koji mora proći na putu ka Europi. Podržavam specijalnog predstavnika EU za pregovore Srbije i Kosova Miroslava Lajčaka. Važno je da obje strane prihvate realnost: Kosovo neće ponovno postati dio Srbije i jeste neovisna država, dok je Srbija važan susjed i dio zajedni-

---

„Normalizacija odnosa je od osnovne važnosti za Kosovo i Srbiju.”

đu Srbije i Kosova predstav-
lja ključni izazov za regiju,

ke istorije. Napredak, pa čak
i u malim stvarima poput

shvatiti da je normalizacija odnosa ključan uvjet za sljedeće korake.

Može li Srbija pristupiti EU bez sankcija Rusiji, uprkos ekonomskim posljedicama za Srbiju? Šta bi EU mogla ponuditi zauzvrat?

Usklađivanje sa standardima EU ključno je za zemlje Zapadnog Balkana, posebno za Srbiju sa stopom usklađenosti od oko pedeset posto. Srbija zaostaje za zemljama poput Bosne i Hercegovine sa stopom usklađenosti od sto posto. Ovo usklađivanje uključuje prihvatanje cijelog zakonodavstva EU, uključujući vanjsku i sigurnosnu politiku. Iako se trgovina Srbije odvija uglavnom sa EU, partnerstva sa zemljama poput Kine ili Rusije utječu na javnu percepciju. Izazov je u tome što perspektiva EU više nije dovoljan poticaj za reforme. EU mora pojačati svoju ponudu i podršku kako bi povratila povjerenje kandidata za članstvo. Europska komisija je kroz plan rasta obećala prilagođenu podršku kako bi istakla pozitivne efekte integracije u EU.

2022. GODINE zabilježen je rekordni broj od 112.000 zahtjeva za azil.

čivo vojne prirode. Težimo izbjegavanju članstva u odbrambenim savezima poput NATO-a i odbijamo strane vojne baze na našem teritoriju. Naša neutralnost ne znači neutralnost vrijednosti niti ravnodušnost. Naša politika temelji se na međunarodnom pravu, posebno kada je riječ o kršenjima UN povelje. Austrija podiže svoj glas za međunarodno pravo, bilo kada i bilo gdje. Prepoznamo pravo Izraela na samoodbranu nakon napada 7. oktobra, ali naglašavamo potrebu da se to pravo uskladi s humanitarnim međunarodnim pravom. S obzirom na asimetričan sukob između terorističke organizacije i demokratske države, poštovanje vladavine prava je izazov. Neutralnost znači aktivno zalaganje za međunarodno pravo, a ne pasivnost. Austrijska istorija pokazuje kako se zalaže za međunarodna pravila i odbacuje svjetski poredak u kojem moć prevladava pravo.

državama i državama povezanim sa Schengenom. U svim tim zemljama registracija je trebala biti obavljena. To je sigurnosni rizik za Evropu. Austrija se i dalje snažno zalaže za reformu europskog sustava azila i migracija. Postignut je značajan napredak na inicijativu Austrije, kao što je nedavni dogovor o pojačanoj zaštiti vanjskih granica. Ipak, potrebno je učiniti više. Teret Austrije mora biti trajno i primjetno smanjen.

Kako vidite budućnost EU i Europe u cjelini u svjetlu izborne godine u mnogim zemljama svijeta?

Ja sam optimist i vidim razvoj Europe u osnovi pozitivno, i ako se često suočavamo s nekom vrstom intelektualne kapitulacije. Kod svakog izazova - bilo da je riječ o pandemiji, energetske krizi ili geopolitičkim napetostima - skloni smo pesimizmu i scenarijima propasti. Ipak, uvijek smo uspijevali prevladati. Ova tendencija ka crnom gledanju, posebno u Austriji, mogla bi postati samostvarajuće proročanstvo. Kao kontinent smo jači, fleksibilniji i otporniji nego što sami sebi ponekad vjerujemo. Prošlost je pokazala da EU posebno u kriznim vremenima pokazuje snagu i jedinstvo, kao u našem ujedinjenom odgovoru na ruski agresivni rat. Moj cilj ostaje integracija Zapadnog Balkana: bez Zapadnog Balkana, Evropa je nepotpuna. Zapadni Balkan je ključan dio Europe i naše zajedničke budućnosti.

Rekli ste da migracija može srušiti Vlade. Koliko je važno reformirati EU politiku migracija da bi se osigurala politička stabilnost u državama članicama?

Migracija ostaje goruće pitanje u Europi, podstaknuto krizama oko našeg kontinenta. Migranti i dalje teže prema Zapadu, privlačnost Europe je nesmanjena. Nijedan migrant ne želi u Rusiju ili Kinu. Austrija je 2022. zabilježila rekordni broj od 112.000 zahtjeva za azil. 75 posto svih tražitelja azila nije bilo registrovano u ni u jednoj drugoj zemlji, iako je Austrija okružena Schengen

„Austrijska neutralnost je isključivo vojne prirode”, naglašava ministar Alexander Schallenberg.

registarskih oznaka vozila, je bitan. Ključno je riješiti položaj srpskih zajednica na sjeveru Kosova. Glavni izazov leži u prihvatanju stvarnosti kakva jeste, ne kakvom bi je željeli. Obje države moraju

Kako Austrija kao neutralna zemlja održava diplomatsku ravnotežu, posebno kod međunarodnih nesuglasica o sukobima? Šta neutralnost znači za Vas?

Neutralnost Austrije je isklju-

■ Autorka: Milica Vuković

Izbori za Radničku komoru

Od 10. do 23. aprila 2024. godine, radnici Beča moći će da glasaju na izborima za Radničku komoru (AK), koji pružaju jedinstvenu priliku da se glas radnika ne samo čuje, već i da direktno utiče na odluke koje će definisati budućnost radnog okruženja u Austriji.

Radnička komora, institucija koja stoji u odbrani prava radnika, otvara svoja vrata demokratiji svakih pet godina, pozivajući svoje članove da aktivno učestvuju u oblikovanju politika i prioriteta koji će voditi kroz izazove i prilike koje donosi radna budućnost. Ovi izbori nisu samo procedura; oni su temelj na kojem se gradi solidarnost, pravda i napredak za skoro 4 miliona radnika širom Austrije.

Šta se tačno bira na izborima 2024. godine?

Na izborima za Radničku komoru, članovi biraju predstavnike u skupštini, koji su ujedno i osnova za donošenje ključnih pitanja i inicijativa. Ovaj „parlament radnika“ ne samo da reflektuje raznolikost mišljenja i potreba radne snage, već i postavlja temelje za političku borbu za bolje uslove rada, pravednu platu i sigurnost rada. Novoizabrani puni

sastav predstavnika u skupštini bira novu predsednicu ili novog predsednika Radničke komore Beča.

če na izbor predstavnika koji će zastupati njihove interese u Beču. Kandidati dolaze iz različitih političkih grupa, nudeći širok spektar političkih programa i vizija za poboljšanje uslova rada. Glasanjem, članovi ne samo da biraju one koji će ih predstavljati, već i učestvuju u kreiranju političkog kursa AK, osiguravajući da se njihovi

Na izborima za AK, članovi biraju predstavnike u skupštini.

Ko može oblikovati budućnost?

Svaki član AK, bez obzira na nacionalnost ili mesto stanovanja, ima pravo da glasa i tako direktno uti-

glasovi čuju i poštuju. Učešće na izborima za AK nije samo pravo, već i privilegija koja omogućava radnicima da budu arhitekta sopstvene budućno-

sti. Ovi izbori predstavljaju priliku da se zajednički rade na rešenjima za probleme koji najviše utiču na radni život, od uslova rada do socijalne sigurnosti i pravedne ekonomske distribucije.

Kako možete glasati?

Ako je u vašem preduzeću formirano biračko mesto, imate mogućnost da glasate direktno na radnom mestu. Ova opcija je dostupna u većini većih i srednjih preduzeća. Ukoliko ne budete prisutni u preduzeću u zakazano vreme za glasanje, trebali biste da od Radničke komore za tražite svoj glasački listić.

Ukoliko u vašem preduzeću nije formirano biračko mesto, onda će vam glasački listić biti automatski poslat. Možete ga vratiti

poštom ili iskoristiti priliku da lično glasate na nekom od javnih biračkih mesta.

Glasanje u preduzeću

Birački okruzi unutar preduzeća su česta pojava, naročito u većim i srednjim firmama. Informacije o tome da li će i vaše radno mesto imati svoj birački okrug trebale su vam biti dostavljene početkom marta, direktno od izbornog biroa Arbeiterkammer Wien. Ukoliko ovo nije bio slučaj, raspitajte se kod AK u vezi sa ovim informacijama.

Gde i kako glasati unutar preduzeća?

Ukoliko je vaše radno mesto opremljeno biračkim mestom, glasanje će biti organizovano. Detalji o lokaciji i radnom

GLASANJE se vrši lično na biračkom mestu ili putem pošte.

vremenu biračkog mesta unutar vašeg preduzeća biće vam dostavljeni početkom aprila, putem pisma od strane izbornog biroa AK. Za dodatnu pomoć i informacije, možete se obratiti i vašem sindikatu ili predstavniku zaposlenih.

Organizacija unutar preduzeća

Biračko mesto može obuhvatati jedno ili više preduzeća, sa mogućnošću različitih biračkih mesta i vremena za glasanje. Precizne informacije o organizaciji biračkog mjesta u

vašem slučaju biće vam dostavljene početkom aprila, kao i putem vašeg sindikata ili predstavnika zaposlenih.

Glasanje putem pošte

Ako u vašem preduzeću ne postoji biračko mesto, glasački listić će vam biti poslat automatski, zajedno sa detaljnim uputstvom za njegovo popunjavanje i slanje, početkom aprila. Troškovi poštarine su već pokriveni. Pored toga, imate mogućnost da svoj glas lično date na jednom od javnih biračkih mesta.

Jetzt zählt
#deineStimme

Mit Wahlkarte und in vielen Betrieben.

AK

WAHL
2024

Wien, Niederösterreich und Burgenland

Bis zum 23.4.2024

Donja Austrija i St. Pölten unapređuju mobilnost: 100 novih bicikala za aktivnije općine

U oko 60 općina Donje Austrije, građani mogu udobno koristiti preko 1.000 nextbike bicikala za kraće distance. Prošle godine, korištenje nextbike pokrajinskih bicikala za iznajmljivanje premašilo je sva očekivanja.

Na razini cijele pokrajine zabilježen je porast od 126% na preko 202.000 iznajmljivanja. Samo u St. Pöltenu zabilježeno je oko 95.000 iznajmljivanja ovih javnih bicikala. Od 1. januara 2024., ponuda za glavni grad proširena je zahvaljujući uspješnoj suradnji između pokrajine Donja Austrija i grada St. Pölten kako bi se zadovoljila visoka potražnja. Zajednički je osigurano financiranje za dodatnih 100 bicikala za

Udo Landbauer, Susanna Hauptmann, Johanna Mikl-Leitner i Harald Ludwig.

iznajmljivanje u St. Pöltenu. Ova zajednička inicijativa ne samo da omogućava održivo poboljšanje ponude za stanovnike St. Pöltenu, već osigurava i da državni službenici koji rade u gradu, kao i putnici, mogu profitirati od

ovog proširenja. Guvernerka Johanna Mikl-Leitner ističe važnost ovog proširenja ponude nextbike bicikala u St. Pöltenu: „Zajedno s gradom St. Pölten poboljšavamo ponudu javnog prijevoza glavnom grada i time šaljemo

signal za aktivno i održivo kretanje. Drago mi je što je ponuda tako dobro prihvaćena i mogu samo potaknuti sve građane da to i dalje čine. Za mnoge puteve unutar grada, bicikl je savršeno prevozno sredstvo.”

Popularni sistem bicikala za iznajmljivanje „nextbike” doživljava značajan uspon u St. Pöltenu, kao što impresivno pokazuje udvostručenje iznajmljivanja u usporedbi s prošlom godinom.

„Ovaj sistem odgovarajuća je dopuna javnom prijevozu. S državnom tarifom, prvih pola sata čak se nudi besplatno, čime se sve više ljudi potiče da iskoriste ovu uslugu,” naglašava zamjenik guvernerke Udo Landbauer.

Početak sezone za „Niederösterreich-CARD” koja nudi 352 izletišta

Početkom aprila počinje nova sezona izleta sa „Niederösterreich-CARD”. Na konferenciji za tisak održanoj 12. marta u knjižnici samostana Herzogenburg predstavljene su ove vijesti koje otvaraju proljetnu sezonu.

Niederösterreich-CARD je priča o uspjehu i „nikada nije bilo više izletišta nego u ovoj 19. sezoni”, naglasila je pokrajinska guvernerka u svojoj izjavi: „Nova sezona izleta nudi 352 mogućnosti za izlete u i oko Donje Austrije, uključujući 21 novo odredište poput divljeg parka Hochrieß ili Wurzersovog dvorca užitka i doživljaja.” Posebno je turizam izleta važan stup turizma i stvaranja vrijednosti, pri čemu je NÖ-CARD vrlo

Reinhard Karl, Probst Petrus, Johanna Mikl-Leitner, Michael Duscher i Clemens Wögerer.

učinkovit pokretač. Kartica je veliki motivator za bolje upoznavanje zemlje i podržava cilj turističke strategije „pretvoriti goste izleta u goste odmora”, nastavila je Mikl-Leitner. Ovdje smo na pravom putu, što pokazuje

i bilans noćenja: „U Donjoj Austriji je 2023. zabilježeno preko 7,3 milijuna noćenja, što je porast od jedanaest posto u usporedbi s prošlom godinom.” Pokrajinska guvernerka dalje je objasnila veliku korist

NÖ-CARD-a za vlasnike kartice. Već nakon dva do tri posjeta NÖ-CARD se isplati, „ako se posjete sva izletišta u jednoj sezoni, to je ušteda od 3.600 eura.” Mikl-Leitner je potkrijepila uspjeh Niederösterreich-CARD-a s dodatnim brojkama. Sezona 2023/24, koja traje do kraja marta, „s 199.400 prodanih kartica je do sada najuspješnija sezona.” Od aprila prošle godine do kraja februara 2024. već je poduzeto preko 1,4 milijuna izleta, a korištenje kartice povećalo se za osam posto u odnosu na prethodnu sezonu. Brojke pokazuju, prema riječima guvernerke, ne samo „koliko sjajnih izletišta Donja Austrija nudi”, već i „uspješan rad direktora Clemensa Wögerera i njegovog NÖ-CARD tima”.

Böhm-Gundacker, Mikl-Leitner, Wagner, Raab und Ecker u posjeti firmi Trikustik iz Rapottensteina.

Uspješan početak nove edicije programa „digi4Wirtschaft“

Već u prvih nekoliko tjedana, nova edicija programa „digi4Wirtschaft“ potaknula je više od 30 projektnih prijava, sa investicijama vrijednima oko 1,5 milijuna eura, čime se od početka marta svjedoči snažnom interesu.

Guvernerka Johanna Mikl-Leitner naglašava prednost

koju digitalizacija pruža: „Poduzeća u Donjoj Austriji se aktivno uključuju u digitalizaciju, s više od 30 firmi koje su nedavno predale svoje digitalne projekte Programu digi4wirtschaft. Na primjer, kompanija Trikustik je značajno povećao učinkovitost i kvalitetu svojih proizvoda“.

Mikl-Leitner, Neureuther i Duscher.

Početak nove biciklističke sezone sa Felixom Neureutherom

Na početku nove biciklističke sezone, guvernerka Johanna Mikl-Leitner i Michael Duscher, direktor turističke promocije Donje Austrije, predstavili su na tisku za novinare 19.03. u St. Pöltenu novitete u vezi sa „Biciklističkim iskustvom Donje Austrije“.

U novoj godini, kao i do sada, uključen je profesionalni sportaš Felix Neu-

reuther kao ambasador biciklizma u Donjoj Austriji. „S Felixom Neureutherom na našoj strani, radujem se razvoju Donje Austrije u kao centra biciklizma u srcu Europe“, rekla je guvernerka. Kao bivši profesionalni sportaš, strastveni hobistički biciklist i veliki simpatizer, on je „savršeni ambasador biciklizma u Donjoj Austriji“, dodaje guvernerka.

**Einzigartiger Content
& hohe Relevanz
Mit KOSMO
zu Ihrem Werbeerfolg!**
www.kosmo.at

KOSMO
Eine starke Verbindung!

Im Internet unter www.kosmo.at

■ Autorka: Milica Vuković

DOMOVI ZA ŽIVOT:

Zainteresovani ste za stanovanje uz podršku?

Ovaj model stanovanja omogućava kombinaciju privatnosti i zajedništva koja stanarima nudi najbolje iz oba svijeta. „Stanari imaju mogućnost živjeti neovisno u svojim vlastitim stanovima opremljenim osobnim stvarima. Sa pristupom njezi i

Trideset Domova za život nude smještaj, nadzor i njegu za starije osobe iz Beča. Razgovarali smo sa Arminom Čehićem, direktorom Haus Wieden i Dianom Jević, direktorkom Haus Am Mühlengrund, ne bi li saznali više o tome kako Domovi za život dostojanstveno oblikuju živote svojih stanara.

uslugama kad god je to potrebno. Pored smještaja pod nadzorom, naša

ponuda je usmjerena i na starije osobe koje trebaju intenzivnu stacionar-

nu njegu 24 sata dnevno. Naravno, nudimo i stanovanje za starije osobe

U Domovima za život možete po potrebi usluge njege i brige (čak i samo kratkoročno).

Pristupačan model stanovanja

Bez obzira na finansijsku situaciju, svi penzioneri imaju pristup ovom modelu stanovanja. „Zahvaljujući finansijskoj strukturi koja koristi 80 posto vaše penzije za pokrivanje troškova i ostavlja vam 20 posto za lične potrebe, život u našim domovima je pristupačan za sve“, naglašava Čehić. Pored toga, stanari takođe zadržavaju trinaestu i četrnaestu penziju, što im omogućava bezbrižan život bez straha od finansijskih poteškoća.

Upravo je jedan od najvećih strahova koje penzioneri imaju strah da si neće moći priuštiti takav model stanovanja. Međutim, Beč nudi jedinstveni model stanovanja i podržava svoje građane. Važno je samo da ste glavno prijavljeni u Beču. „Zainteresovani mogu prijaviti preko Fonda socijalnog Beča (FSW), kroz koji se odvija finansiranje, navesti tri željena doma. FSW nakon prijave utvrđuje individualne potrebe za njegom i po-

CILJ NJEGE I BRIGE

u Domovima za život je omogućiti život pun samostalnosti i samoodlučivanja.

slučaju akutne potrebe, radi se na brzim rješenjima“, ističe Diana Jević. Takođe postoji mogućnost rezervacije željenog stana uz polaganje depozita. „Naš primarni cilj je osigurati da naši stanari prepoznaju da ovaj oblik stanovanja pruža isti osjećaj doma kao i svaki drugi, ali sa dodatnom prednošću pristupa sveobuhvatnoj podršci i njezi potrebnoj za njihov miran i zdrav život“, dodaje ona.

Bogata ponuda za zdrav i aktivan život

Sloboda kretanja i društvena okupljanja također su važni aspekti. „Stanari uživaju u svakoj slobodi kretanja i putovanja - samo je potrebno obavijestiti nas o njihovoj odsutnosti. Na raspolaganju im stoje i trgovina prehrambenih proizvoda, kiosk, kafić i prostor za druženje i različite aktivnosti koje su dizajnirane tako da odgovaraju različitim interesima stanarima, od kulturnih događaja do zajedničkih obroka, kako bi se poticalo druženje i aktivno sudjelovanje u zajednici. Osim toga, u našim domovima postoje frizeri, kozmetičari i trgovine odjeće. Sve to kako bi se naši stanari osjećali ugodno“, naglašava Diana Jević. Osim zabave, Domovi za život ta-

kođe nude sveobuhvatnu profesionalnu podršku i njegu. Interdisciplinarni tim sastavljen od diplomiranog medicinskog osoblja i njegovatelja, psihologa, socijalnih radnika, liječnika uvijek se fokusira na potrebe stanara. „Medicinska njega naših stanara osigurana je kroz porodične doktore i doktore sa specijalizacijom. Savjetujemo zainteresiranim osobama da osobno posjete potencijalne domove, informišu se i iskoriste savjetovanje koje im pružamo“, dodaje Čehić na kraju.

Kontakt:

Web stranica: www.kwp.at

Adresa: Seegasse 9, 1090 Beč

Tel.: +43 1 313 99 0

Armin Čehić, direktor „Haus Wieden“

Diana Jević, direktorka „Haus Am Mühlengrund“

Ovaj oblik stanovanja svojim stanarima pruža osjećaj kao kod kuće.

bez obzira na odobrenu visinu dodatka za njegu“, objašnjava Armin Čehić.

ziva na obilazak predloženih stanova prilagođenih ličnim potrebama. U

Mnogo je pravila koja su običnim ljudima u zemljama članicama EU nametnuta iz zvaničnog Brisela. Naravno, građanima sve dolazi preko državnih institucija koje sprovode demokratski usvojene imperative. E, sad su na redu finansije!

■ Autorka: Vera Marjanović

Hoće li plaćanje gotovinom biti ukinuto?

U Austriji su ljudi bili ljuti kad je Brisel iz upotrebe izbacio „obične” sijalice i nametnuo preskupe „štedljive”. Ni ograničavanje snage fenova za kosu i usisivača za prašinu, nije donosiocima odluka u sedištu EU podiglo popularnost među Austrijancima. Mogli bismo još da nabrajamo, ali bi spisak bio predugačak, pa je šteta da trošimo prostor, a po tom pitanju ništa ne može da se promeni. Uredba EU, koja je uzburkala duhove u Austriji, tiče se finansija. Naime, u okviru dugogodišnjih pokušaja da se smanji pranje novca i da se iskoreni finansiranje terorizma, odlučeno je da se u celoj EU zabrani svako

gotovinsko plaćanje preko sume od deset hiljada evra.

Kao rok za početak primene ove uredbe, određen je treći kvartal 2026. godine. Ako ćemo biti iskreni, moramo reći da je za veliki deo stanovništva u Austriji to ogromni novac, pa su nezamislive sve takve tran-

EU uvodi zabranu gotovinskih plaćanja iznad 10.000 evra.

sakcije. Doduše, pomenuti propis se i ne odnosi na transakcije među običnim građanima, nego na pravne subjekte, odnosno na firme, što je potvrdio Magnus Brunner, ministar finansij

ja u austrijskoj vladi. Kao primer je naveo kupovinu polovnih automobila, koji se, ukoliko su skuplji od deset hiljada evra, svakoj firmi moraju platiti preko bankovnih računa. Međutim, privatno lice i dalje će polovni automobil moći da plati kešom, ukoliko ga kupuje od drugog građanina.

Da podsetimo, u Španiji i Francuskoj je gotovinsko plaćanje odavno ograničeno na hiljadu, dok je u Holandiji i Belgiji crvena linija postavljena na tri hiljade evra.

Pod zakonskom lupom naći će se mnoge branže u kojima je primećeno kršenje pravila finansijskog poslovanja. Građevinarstvo je među njima, što je u Austriji posebno izraženo. Takođe, u vreme kad se obavljaju transferi čuvenih fudbalera, veliki klubovi oduvek za njih plaćaju na desetine miliona evra. Logično je da se finansijske vlasti pitaju da li je, pored javno iznesene sume, deo plaćen i na crno. Tokovi novca se u toj grani sporta teško mogu pratiti jer se trgovina često obavlja sa fudbalskim klubovima iz trećih zemalja. Uostalom, setimo se estradne zvezde Svetlane Cece Ražnatović, koja je nakon ubistva muža

zvanično vodila FK „Obilić“. Ona je u Srbiji bila osuđena upravo zbog prodaje u inostranstvo više fudbalera bez tragova o tome u knjigovodstvu.

I trgovina skupim nakitom, draguljima, privatnim avionima, luksuznim automobilima i jahtama, pažljivo će se nadgledati, tako da će deo superbogate elite i te kako imati razloga za brigu. Uz sve navedeno, urediće se i tržište kriptovaluta koje su se u jednom trenutku

pokazale kao fantastična mogućnost za finansijske malverzacije. No, da podvučemo crtu pitanjem – ako će gotovinska plaćanja veća od deset hiljada evra morati da se sprovedu preko bankovnih računa, šta će biti sa sumom od 9.999 evra?

Najava koja izaziva skepsu

Ako je neko pomislio da će se finansijski eksperti u Briselu zaustaviti na opisanoj uredbi o gotovinskom plaćanju, grдно se prevario. Naime, Evropska komisija je krajem juna 2023. godine iznela predlog da se građanima i firmama širom eurozone, pored novčanica i kovanića evra, obezbedi okvir za novi digitalni oblik valute

EVROPSKA KOMISIJA je 2023. godine predložila okvir za digitalni evro kao dopunu gotovini.

zdužene Evrope, koji bi Evropska centralna banka mogla u budućnosti dodati gotovini. Iako istraživanja pokazuju da 60% građana želi da koristi gotovinu, sve više ljudi se odlučuje na digitalno plaćanje, što je naročito pojačano tokom pandemije korona virusa. U javnosti je ova ideja predstavljena kao dodatna opcija gotovinskom plaćanju, a nakon što su ga usvojili Evropski

parlament i Savet, stvoren je pravni okvir za digitalni evro.

Naredni korak je napravila Evropska centralna banka, gde je 1. novembra 2023. godine zvanično započet projekat budućeg instaliranja digitalnog eura u naše živote, a pripremna faza bi trebalo da traje dve godine. Guverner Robert Holzmann je tim povodom rekao: „Danas digitalni evro ulazi u ključnu fazu – sada je glavni zadatak da budu zagarantovani bezbednost, zaštita podataka i najbolja moguća funkcionalnost. Važno bi bilo da digitalni euro ostane jedino zakonsko elektronsko sredstvo plaćanja. Biće

Ako će gotovinska plaćanja veća od deset hiljada evra morati da se sprovedu preko bankovnih računa, šta će biti sa sumom od 9.999 evra?

„Gotovina će u Austriji uvek biti cenjena”

Koliko će se usvojene i najavljene uredbe u monetarnom sektoru odraziti na trgovinu zlatom i drugim plemenitim metalima, za KOSMO govori Mag. Walter Hell-Höflinger, vlasnik poznate firme „Gold&Co” iz Beča.

KOSMO: Da li očekujete promene u trgovini zlatom i plemenitim metalima ako se od 2026. zabrani gotovinsko plaćanje preko 10.000 evra?

Mag. Walter Hell-Höflinger: Posedovanje gotovine i zlata je, naravno anonimno, pa je mnogo teže za praćenje i posmatranje, zbog čega bi ih, po mišljenju institucija EU, trebalo što bolje kontrolisati. U pogledu utaje poreza i sprečavanja finansiranja terorizma, kupoprodaje droge i dečje pornografije, ovo su svakako poželjni ciljevi i nadzorni organi za sprečavanje pranje novca rade dobar posao – ali željeno povećanje efikasnosti ima cenu i posledice za ogromnu većinu poštenih građana. Nekadašnja normalnost određenog nivoa privatnosti ne znači da oni koji žele anonimnost ili tajnost svojih dokumenata imaju šta da kriju. Odbijanje nečega je izbor koji treba poštovati. Od 2002., u Nemačkoj su trgovci plemenitim metalima suočeni sa ograničenjem anonimnosti pri transakcijama vrednijim od 2.000 evra.

Prema rečima kolega iz Nemačke, tržište je orijentisano na prag od 2.000 evra do te mere da mnogi ljudi kupuju ispod ove sume i verovatno putuju od jedne do druge prodavnice. Iako ovo oduzima mnogo vremena, i dalje je izvodljivo za ljude koji žele da vlasništvo nad svojim zlatom sačuvaju u anonimnosti.

Kao posledicu, mogu da zamislim slično ponašanje i za Austriju, mada verujem da bih tada eventualno mogao da otkrijem sumnjive ili čak kriminalne izvore, gde se neupućenim kupcima, koji žele da zadrže nekadašnju anonimnost, može ponuditi lažno ili zlato po naduvanim cenama. Ovo bi takođe moglo dovesti do pada prometa kod etabliranih, renomiranih trgovaca. Gotovina je još

Mag. Walter Hell-Höflinger, vlasnik „Gold&Co”

uvek omiljeno sredstvo plaćanja kod Austrijanaca i ostaće veoma cenjena kao izraz slobode i anonimnosti, to je vredno dobro, što potvrđuju mnogi potpisnici referenduma o gotovini, a takođe potvrđuje i istraživanje Evropske unije. Političari bi uradili dobro ako ne bi ignorisali želje ovih birača.

Da li je najava Evropske centralne banke o uvođenju digitalnog evra u platni promet novi oblik disciplinovanja građana ili donosi pozitivne promene?

Retko objavljivana istina o tome zašto se CBDC (Cen-

tral Bank Digital Currency) širom sveta uvodi u tolikoj žurbi, jeste da je funkcionisanje našeg monetarnog sistema ograničeno vreme bilo funkcionalno bez krize. Ako se ponuda novca proširi (štampanje novca) da bi se spasile države i banke, ili da bi se sprečile ekonomske krize, kao što se u masovnim razmerama sprovodi od 2008. kroz QE programe (podrška kupovini državnih obveznica od strane centralnih banaka) u dolarima i u evrima, u nekom trenutku ponuda, ili makar vrednost novca, mora ponovo da se smanji. Do sada je to uvek sledilo kroz visoku inflaciju ili promenu valute. Inače, u nedavnim recesijama, celokupno stanovništvo izgubilo je dobar deo svoje ušteđevine.

Mnogi trenutno rat vide kao glavni uzrok rasta cijena energenata, dok uska grla u isporuci nakon pandemije kovida pripisuju inflaciji, zanemarujući ekonomske pakete pomoći i nedavne krize, sve stavljajući pod isti kontekst. Stoga, digitalni evro može biti više od alata za kontrolu novčanih tokova. To bi potencijalno mogao da postane monetarni instrument za sprečavanje tvrdog prizemljenja sa potpunom ekonomskom krizom i recesijom, kao i olujom u bankama sa svim njenim posledicama. Devalvacija novca će se vršiti digitalno, što tada niko neće moći da izbegne.

prihvaćen u celoj evrozoni, funkcionisaće kao gotovina čak i bez interneta i stoga će postaviti nove standarde za zaštitu podataka u elektronskim plaćanjima.”

U ovoj prvoj fazi biće finalizovan okvir za digitalni evro i biće izabrani provajderi koji bi mogli da razviju platformu i infrastrukturu za digitalnu valutu. Takođe, kroz testiranja će se znati kako se može razviti i da li ispunjava zahteve evrosistema i potrebe korisnika u pogledu iskustva, zaštite podataka, finansijske efikasnosti i uticaja na životnu sredinu. Nakon dve godine, ECB će odlučiti da li će se preći na sledeću fazu priprema, kako bi se otvorio put za buduće pokretanje digitalnog evra.

Christine Lagarde, predsednica Evropske centralne banke, ističe prioritete početnog projekta: „Digitalni evro vidimo kao oblik gotovine kojim se sva plaćanja mogu izvršiti besplatno i koji ispunjava najviše standarde zaštite podataka, a postojao bi pored fizičkog novca, koji će uvek biti dostupan.”

No, iako se zvanično tvrdi da evrosistem ne bi imao pristup ličnim podacima i da ne bi mogao da donosi zaključke o pojedincima na osnovu informacija o plaćanju, građani su skeptični po pitanju kontrole. Ako će neko moći da im sa računa skine novac za neplaćeni porez ili saobraćajnu kaznu, gde je zaštićena privatnost? Istina je da privlačno zvuče brojne beneficije, kao što je besplatno plaćanje za privatna lica, kao i digitalne transakcije čak i za osobe koje ne poseduju bankovne račune. Ipak, stvara nelagodu pomisao da neko negde može da prati svaki naš

ANKETA

Nataša Katalina,
slikarka

Ako predložene mere zaustave trgovinu narkoticima, ljudima, duvanom i oružjem, a kupoprodaja se uvek obavlja ogromnim sumama novca i to gotovinom, moći ćemo da kažemo da se uspelo i da čestitamo donosiocima odluka. U protivnom, istinski smisao u svemu tome ne bih videla.

Aleksa Andrić,
privatni
preduzetnik

Ne vidim te najavljene izmene kao loše jer pojednostavljuju plaćanje – karticu u džep i zaboravi se na klasični novčanik. Ja godinama već tako funkcionišem i mnogo mi je jednostavnije. Normalno, za deo starije generacije to neće biti jednostavno jer verovanje u keš će se teško iskoreniti.

Mila Gilić,
penzionerka

Budući da sam ja osoba starog kova, svi moji stavovi su bazirani na godinama i stečenom iskustvu. Stoga smatram da kad imamo novac u ruci, možemo bolje kontrolisati sebe kod izdataka, kako ne bismo došli u situaciju da trošimo ono što nemamo, odnosno da bismo izbegli zaduživanja.

Miroslav Vojinović,
FTV montažer

Podržavam ograničavanje sume kojom će firme plaćati gotovinski jer će se na taj način smanjiti korupcija, tj. plaćanje na crno i izbegavanje oporezivanja. Elektronsko plaćanje je dobro jer se ne nosi keš i ne može nas niko opljačkati. Transakcije su brže, a ni higijena se ne može zanemariti.

Igor Miketić,
privatni
preduzetnik

Ograničavanjem plaćanja u gotovini, smanjiće se protok novca na crno i to podržavam jer treba suzbijati svaki oblik privrednog kriminala. No, prelazak na digitalni evro vidim kao kontrolu svega na globalnom nivou. Iako se tvrdi drugačije, ljudi će u velikoj meri izgubiti privatnost.

Danijel Piller,
muzički
umetnik

Kad sam čuo za te planirane finansijske uredbe, prva moja pomisao je bila da je to put ka apsolutnoj kontroli građana i novca. Ne bih rado prešao na takav sistem funkcionisanja, ali ako se političari u celoj EU dogovore, nećemo imati izbora, tj. moraćemo se svi povinovati njihovim odlukama.

korak i da zna pojedinstvo o privatnom životu svakog pojedinca.

Slučaj Kine donosi strah

Kad je u javnosti objavljen plan za uvođenje digitalnog evra, socijalne mreže su bile preplavljene informacijama o obimu intezivnih kontro-

la građana u Kini, upravo kroz sistem svakodnevne potrošnje. Naime, u nekim regionima ove mnogoljudne azijske države, pre nekoliko godina se krenulo sa prvim eksperimentima u korišćenju digitalne valute. Prvo je nasumično izabrano i posmatrano 50.000 građana kojima je na poklon podeljeno po 200 juana (oko 30 dolara). Kasnije se sve proširilo, delimično i na velike gradove, kakvi su Peking i Šangaj, gde se sprovode ozbiljni testovi sa isključivo digitalnom opcijom plaćanja.

To znači da se u samoposlugama, na benzinskim pumpama, u javnom prevozu itd, to obavlja digitalnim juanom ili e-CNY. Međutim, ceo taj eksperimentalni sistem kineske Centralne banke je povezan sa sistemom socijalnih posmatranja, u kojem svaki građanin dobija neku vrstu školske ocene na osnovu svog ponašanja. Na taj način se ljudima određuju profesionalne kompetencije, mogućnost podizanja kredita, pa sve do dozvole za izdavanje pasoša i td. Primera radi, kod tog sistema se kazne naplaćuju automatski, ili se uvode različite zabrane.

KINA već sprovodi ozbiljne eksperimente.

Južna Korea je takođe ušla u sistem testiranja digitalne valute, pa će se 100.000 odabranih građana pridružiti eksperimentu u četvrtom kvartalu ove godine. I iz Bank of England stiže informacija da će Velikoj Britaniji u nekom trenutku verovatno trebati digitalna verzija funte.

EUROVI 2022

ATED BY MUSIC Šta nam o
ovogodišnje ta

zija 4: donosi takmičenje?

■ **Autorka: Milica Vuković**

Kako se Evrovizija (Eurovision Song Contest-ESC) 2024 približava, svi pogledi uprti su u Švedsku, gdje će se održati ovo prestižno muzičko takmičenje od 17. do 23. maja. KOSMO vam donosi ekskluzivnu reportažu o ovogodišnjem takmičenju i predstavlja takmičare sa prostora bivše Jugoslavije, kao i Austrije.

ORF eins

EUROVISION
SONG CONTEST
MALMÖ 2024

Nedjelja, 17. maj:

18:30 sati Welcome to Vienna
22:10 sati Ceremonija otvaranja
22:40 sati Najveći hitovi ESC

Utorak, 19. maj:

20:15 sati Odbrojanje sa Andi Knollom
20:25 sati Willkommen Europa!
21:00 sati Semifinale 1
23:15 sati Eurovision Song Contest –
Pop i politika 1/2

Četvrtak, 21. maj:

20:15 sati Odbrojanje sa Andi Knollom
20:25 sati Dobrodošla Evropo!
21:00 sati Semifinale 2
23:15 Uhr Eurovision Song Contest –
Pop i politika 2/2

Petak, 22. maj:

20:15 sati Odbrojanje sa Andi Knollom
20:50 sati Conchita – Unstoppable

Subota, 23. maj:

19:30 sati Odbrojanje sa Andi Knollom
20:15 sati Eurovision Song Contest –
Backstage

**od 21:00 sat počinje
finale!**

HRVATSKA:

Baby Lasagna „Rim Tim Tagi Dim“

Pod umjetničkim imenom Baby Lasagna, Marko Purišić je karijeru započeo 2011. godine, a 2019. nastupio je kao gitarista grupe Mantra na Dora festivalu. Pet godina poslije, ostvario je svoj san o nastupu na Euroviziji, pobijedivši na Dora festivalu i osiguravši svoje mjesto u Malmöu. Njegov pobjednički singl „Rim Tim Tagi Dim“ samostalno je napisao, a pjesma pripovijeda o mladiću koji napušta svoj dom u potrazi za boljim životom, inspirirana masovnim iseljavanjem mladih iz Hrvatske.

Zahvaljujući izuzetnom nastupu, Baby Lasagna je osvojio srca hrvatskih žirija i publike, a odluku o hrvatskom predstavniku na Euroviziji donijeli su, osim publike, i žiriji iz Zagreba, Splita, Rijeke, Osijeka te međunarodni žiriji iz Italije, Njemačke, Ukrajine i Islanda. Osim domaćeg priznanja, impresionirao je i međunarodnu zajednicu.

DA LI STE
ZNALI ?

Interes za učestvovanje na Euroviziji u Hrvatskoj ponovno je rekordno visok, sa 203 prijave za „Dora“ festival 2024., nadmašivši broj prijava iz prethodne godine i dokazujući nepokolebljivu popularnost ovog muzičkog događaja.

SRBIJA:

Teya Dora „Ramonda”

Pjesmu „Ramonda” stvorili su Teya Dora, Luka Jovanović i Andrija-no Kadović, s Luxoneeom kao producentom. Ime pjesme simbolično odzvanja jer ramonda, cvijet koji u Srbiji predstavlja simbol Dana primirja u Prvom svjetskom ratu, slavi 11. novembra. Ovaj cvijet, prema riječima Teye Dore u intervjuu za „Kurir”, predstavlja ne samo sjećanje na taj dan, već i nadu. Teodora Pavlovska, široj javnosti poznata kao Teya Dora, rođena je u Boru i svoj umjetnički put započela je kao tekstopisac za druge umjetnike. Prvu pjesmu u ulozi pjevačice lansirala je 2019. godine, dok je široku popularnost stekla 2023. zahvaljujući hitu „Džanum” koji je osvojio društvene mreže i ostvario milionske poglede. U borbi za prestižno mjesto na Evroviziji, Teya Dora se istakla i pobijedila Breskvicu, koja je ove godine bila veliki favorit. Pobjedu je odnijela zahvaljujući najvećem broju bodova žirija i velikoj podršci publike, u konku-

„Lane moje” i dalje važi za jednu od najomiljenijih pjesama u istoriji savremenog ESC-a.

Plasmani bivše Jugoslavije na ESC-u
Ko nas je i kako predstavljao na Evroviziji

Najbolji plasmani Jugoslavije na ESC-u:

1962. Lola Novaković „Ne pali svetlo u sumrak”,
Luxemburg – 4. mjesto

1983. Danijel Popović „Džuli”, München – 4. mjesto

1987. Novi Fosili „Ja sam za ples”, Brussels – 4. mjesto

1988. Srebrna Krila „Mangup”, Dublin – 6. mjesto

1989. Riva „Rock me, baby”, Lausanne – 1. mjesto

Najveći kiksevi Jugoslavije na ESC-u:

1973. Zdravko Čolić „Gori vatra”, Luxemburg –
15. mjesto

1981. Seid Memić Vajta „Lejla”, Dublin – 15. mjesto

1984. Izolda i Vlado Kalember „Ciao, amore”,
Luxemburg – 18. mjesto

1991. Bebi Dol „Brazil”, Rome – 21. mjesto

1992. Extra Nena (Jugoslavija bez Slovenije i Hrvat-
ske) „Ljubim te pesmama”, Malmö – 13. mjesto

renciji koja je uključivala 14 izvođača u svakom od dva polufinala. Pobjednika je odredila publika i žiri pod vođstvom Marije Šerifović, uz stroga pravila: kandidati su morali biti srpski državljani, dok autori pjesama nisu, i najmanje 51 posto teksta moralo je biti na srpskom. Ukupno 235 pjesama, 50 više nego prošle godine, ispunilo je RTS-ove uslove.

SLOVENIJA:

Raiven „Veronika”

Za Sloveniju na Pjesmi Evrovizije 2024. u Švedskoj nastupa pevačica Raiven. Ona je nominovana od strane nacionalnog emitera RTVSLO nakon interne selekcije od strane međunarodnog žirija. Sada je objavljena i njena pjesma „Veronika”. Dvadesetsedmogodišnja Raiven nije samo mecosopran i tekstopisac, već svira i harfu i u svojoj muzici kombinuje elemente popa i opere. Nakon što je već pokušavala da se plasira na ESC 2016, 2017. i 2019. godine, sada nastupa u Malmeu sa pjesmom „Veronika”.

Raivenin ciljani put ka ESC-u započeo je njenim ranijim učesćima na slovenačkom predizboru EMA. Sara Briški Cirman, kako se Raiven zapravo zove, prvi put je učestvovala 2016. godine sa pjesmom „Črno Bel”. 2017. godine pokušala je ponovo sa „Zažarim”, a 2019. sa „KAOS”. Sada je uspjela bez predizbora - dvadesetsedmogodišnjakinja je internom nominacijom izabrana za ESC Pjevačica je otkrila je da će na sceni u Malmeu biti pratnja članova baletskog ansambla iz Ljubljane.

AUSTRIJA:

Kaleen „We Will Rave”

Austrijska televizija ORF nominirala je Kaleen za predstavnika na Eurovision Song Contestu 2024. Ova 29-godišnja umjetnica Gornje Austrije predstavljaće svoju zemlju u Švedskoj sa pop pjesmom inspirisanom technom „We Will Rave”.

Kaleen je pjevačica i profesionalna plesačica sa bogatim iskustvom na Evroviziji. Prošle godine, na Eurovision Song Contestu u Liverpoolu, nije samo podržavala svoju domovinu, već je pomagala i Armeniji, Njemačkoj i Gruziji u njihovim nastupima. U Malmöu će sada ona biti u centru pažnje.

Još kao dijete pohađala je balet i učila tap ples, džez, mjuzikl, moderni, latinske i standardne plesove. Sa sedam godina osvojila je svoje prvo nacionalno prvenstvo - prvo od preko 100 nacionalnih i evropskih prvenstava, kao i pet svjetskih prvenstava. Pored plesa, pjevanje je Kaleenina druga strast. Svoj prvi singl, objavila je u septembru 2021. godine.

Šta je novo na Evroviziji 2024. godine?

Finalisti Pjesme Evrovizije sada mogu predstaviti svoje pjesme u polufinalima.

Takozvana Velika petorka će sada izvoditi svoje nastupe uživo i u punom trajanju tokom oba polufinala. Ovo znači da će se njihovi nastupi pronaći među nastupima drugih izvođača. Dosad su prikazivani samo kratki video isjecci tokom emisije. Unatoč tome, njihovo mjesto u finalu je zagarantovano. Kao domaćin, Švedska će se, zajedno s Velikom Britanijom, predstaviti svoju pjesmu izvan konkurencije u prvom polufinalu, dok će Francuska, Italija i Španija imati svoje nastupe uživo u drugom polufinalu.

Ono što se činilo kao prednost za mnoge zemlje u finalu, često se pretvorilo u nedostatak za veliku petorku: Pjesme

nisu bile toliko poznate gledaocima kao pjesme učesnika koji su svoje numere već imali priliku da predstavu u polufinalima. Zbog toga su gledaoci možda prije glasali za pjesme sa kojima su već bili upoznati.

Iz tog razloga, sada i zemlje koje su automatski plasirane u finale imaju priliku

Dodatne promjene

Međutim, ovo nije jedina promjena. Na veće finala, telefonsko glasanje i online glasanje ove godine biće omogućeni odmah sa početkom prvog nastupa. To omogućava da se glas uputi favoritu odmah nakon live nastupa. Do

Ove godine na ESC-u će se moći glasati odmah sa početkom prvog nastupa.

da svoje pjesme predstavu uživo u polufinalima, bez potrebe da se kvalifikuju. „Smatramo da je to pravednije“, kaže menadžerka ESC-a Ebba Adielsson. „Sada imaju priliku da zaista budu na sceni. To je dobitak i za gledaoce“, naglašava ona.

sada je bilo potrebno čekati na reprizu sažetaka tokom druge polovine emisije.

Još jedna novina je da osobe iz zemalja koje ne učestvuju na ESC-u mogu glasati gotovo 24 sata prije početka sve tri e-misije.

BESTE PREIS-LEISTUNG
HAT EINEN NEUEN NAMEN:

SEAL

570 km
WLTP-Reichweite¹

ab € 42.980,-
inkl. E-Förderung²

BYD
BUILD YOUR DREAMS

NEU
in Österreich

#maketheworldaBYDbetter

Mit den umweltfreundlichen Modellen der weltweiten Nr. 1 bei elektrifizierten Autos.

Symbolfoto. März 2024. Satzfehler und Tippfehler vorbehalten. ¹Reichweite nach WLTP: bis zu 570 km; Energieverbrauch kombiniert: 16,6 kWh/100 km; CO₂-Emission: 0 g/100 km. ²Unverbindl. empf. Aktionspreis für Seal. Preis inkl. Österreich Paket um € 390,- inkl. MwSt. sowie € 2.400,- E-Mobilitätsbonus inkl. MwSt. und € 3.000,- Förderung seitens Bundesministerium Klimaschutz, Umwelt, Energie, Mobilität, Innovation und Technologie, sämtliche Details dazu unter www.umweltfoerderung.at. Der Preisvorteil bezieht sich auf die Höhe des E-Mobilitätsbonus (Herstelleranteil + staatlicher Anteil), Gültig bis auf Widerruf. ³Basisgarantie: 6 Jahre oder 150.000 km / Antriebsbatterie-Garantie: 8 Jahre oder 200.000 km.

6 Jahre
Fahrzeug-
Garantie³

bydauto.at

■ **Autorka:** Vera Marjanović

INTERVJU. Od ideje koja se začne u glavi naučnika, pa do kupovine efikasnog lijeka u apoteci, obično prolazi deset do petnaest godina. Taj period je ispunjen napornim istraživanjima, dokazivanjima i nadama da će se ljudima pomoći u liječenju.

Lijek – od ideje do apoteke

Ko od nas se, uzimajući svoju medicinsku terapiju, zapita ko je stvorio taj lijek i kako je teklo istraživanje? Vjerovatno nam je normalno što ga imamo, pa ne razmišljamo o tome. No, magazin KOSMO je odgovore na mnoga pitanja o proceduri kreiranja medikamenata zatražio od dr Slavena Štekovića, molekularnog biologa, koji je porijeklom iz Banja Luke. Ovaj mladi naučnik se školovao na Univerzitetu u Gracu i na Kembrižu, a danas je CSO u Multiomic Health Limited iz Londona i predavač je na TU Wien i na Università degli studi di Sassari (Italija). Živi u Beču, a sa svojim naučnim timom, koji broji 15 članova u Londonu, Bostonu, Minhenu i Istanbulu, radi na razvijanju dva lijeka za bolesti bubrega.

KOSMO: Kako se kreće sa razvijanjem jednog lijeka?
Dr Slaven Šteković:

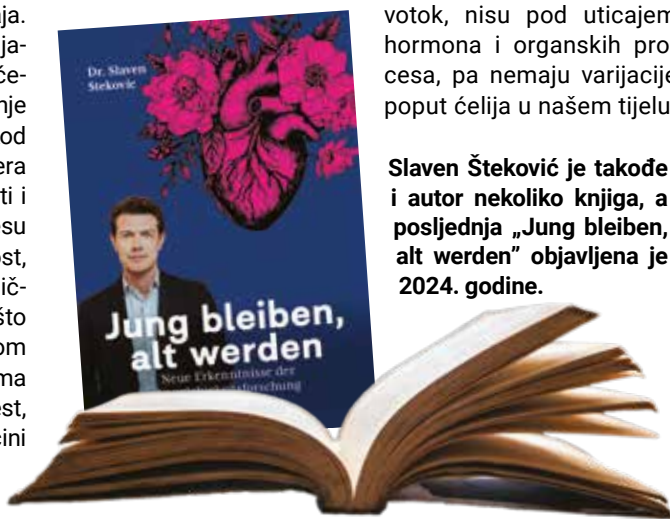
Početak naučnog puta kod razvijanja lijeka gotovo isključivo se bazira na posmatranjima, tako što molekularni biolozi, medicinari, psiholozi i drugi naučnici posmatraju ljude sa određenim oboljenjem, zapažajući neregularnosti koje se dešavaju kod te grupe pacijenata. Kad se primijeti, kao što je to bilo prije stotinak godina, da su kod ljudi sa dijabetesom učestala srčana oboljenja, nekroze tkiva, retinopatije i td, kreće se u istraživanje nastanka tih poremećaja. Primjer: Umjetnim, tj. ciljanim povećanjem nivoa šećera u krvi ide se na postizanje istog efekta, a onda se kod puštanja vrijednosti šećera provjerava da li su ti efekti i dalje prisutni. U tom procesu se istražuje tzv. kauzalnost, odnosno uzročno-posljedični odnos između onoga što se posmatra u početnom stadijumu i onoga što ima negativni uticaj na bolest, tj. na naše zdravlje. U većini

slučajeva, ta posmatranja se sprovode na većim ljudskim zajednicama. Tako je moj kolega Univ.-Prof. Dr. Stefan Kiechl iz Innsbruka u mjestu Brunek intezivno pratio skupinu od deset hiljada ljudi. Prikupljao je njihove medicinske nalaze, gledao od čega boluju i umiru, koje bolesti imaju njihova djeca. Tu je, između ostalog, primijetio na koji način ishrana utiče na zdravlje. Istraživanja ove vrste traju i na desetine godina.

Kad se kreće u fazu eksperimenata?

Temeljeći se na spoznajama dobijenih iz posmatranja, naučnici kreću u jednostavnije sisteme istraživanja. Obično su to ćelije koje su izolovane iz ljudskog tijela, koje se u laboratoriji mogu učiniti besmrtnima. Biolozi vladaju tehnikama kojima se postiže beskonačno dijeljenje ćelije, kao što je to slučaj sa ćelijama raka. Naravno, kako nisu povezane na krvotok, nisu pod uticajem hormona i organskih procesa, pa nemaju varijacije poput ćelija u našem tijelu.

Slaven Šteković je takođe i autor nekoliko knjiga, a posljednja „Jung bleiben, alt werden“ objavljena je 2024. godine.

Tu počinje faza eksperimenata u kojoj se simuliraju pojave zapažene tokom posmatranja kod ljudi. Modulacije, tj. promjene procesa u ćelijama, sprovode se različitim supstancama za koje znamo šta rade, npr. lijekovi koje smo već razvili, a izolovani su iz biljaka, iz raznih otrova (zmijske, paukovi) i td. Simulirajući okruženje u ljudskom tijelu, tražimo put ka ispravljanju problema. Provjere svih rezultata su mnogostruke,

prođe pomenutu provjeru, ide se u tri faze kliničkih ispitivanja. Na osnovu preciznih matematičkih formula se izračunavaju svi parametri, kako bi se maksimalno isključile toksičnost i nuspojave preparata, pa se prva faza sprovodi na manjem broju zdravih ljudi koji se dobrovoljno prijavljuju, a za učešće u studiji dobijaju novčanu naknadu. Sve se obavlja pod nadzorom etičke komisije. U drugoj fazi kliničkog ispitivanja provjerava se efikasnost,

Prije nego što se jedan lijek nađe na policama apoteka, vrše se stroga testiranja.

kako bismo bili potpuno sigurni da smo na pravom putu.

Iz ovog, vjerovatno se prelazi na viši nivo istraživanja...?

Sledeći korak je prelazak na višećelijske sisteme, a to su obično neke vrste crva, voćne mušice, miševi, pacovi i jedna vrsta riba. Što je manji organizam, istraživanja su jeftinija, a novac je često ograničavajući faktor. Nakon dokazivanja na malim organizmima, istraživanja se prenose na veće životinje (psi, svinje, ovce) za završne rezultate prije ljudskih testova. Pažljivo se ispituju nuspojave na pacovima i ribama za toksičnost. U narednom koraku se sva dokumentacija na provjeru šalje jednoj od dvije glavne međunarodne organizacije, gdje se odlučuje da li uopšte ima smisla testiranje supstance na ljudima. Glavna pitanja su: da li je dovoljno sigurna i efikasna? Ako je lošija od onoga što postoji na tržištu, stav je da se dalje ne testira.

Šta se dešava kad je stav da treba nastaviti dalja testiranja?

Ukoliko dobijena supstanca

a sprovodi se na više pacijenata oboljelih od bolesti za koju se traži lijek. Cilj je da se vidi da li preparat na kojem se radi zaista može pozitivno uticati na bolest. Ova faza je najrizičniji dio u procesu razvijanja lijeka jer u najvećem dijelu upravo tu sve propada, ako se zaključi da preparat nije dovoljno efikasan.

Naime, ono što smo vidjeli i dokazali u prethodnim fazama istraživanja, u ovom dijelu često pokaže da ne djeluje kako smo očekivali. To se dešava sa otprilike trećinom projekata, a do tog časa je istraživanje koštalo na desetine miliona dolara i trajalo je otprilike dvije godine. No, ako se pređe u treću fazu kliničkog ispitivanja, predstoji poređenje novog preparata sa najboljom postojećom terapijom jer, ako nije bolji, nema svrhe proizvoditi novi lijek. U finalnoj fazi razvoja lijeka uključeno je stotine do hiljade pacijenata za testiranje efikasnosti, poređenje s postojećim lijekovima i mogućnost povratka bolesti. Od 10.000 projekata, samo deset dostigne klinička ispitivanja, a jedan od njih dobije tržišnu dozvolu. Proces traje 10-15 godina i košta 2-6 milijardi dolara, ovisno o medicinskom području.

Problemi sa zglobovima

Šta zaista djeluje?

Tržište preparata namenjenih boljem radu zglobova obiluje raznovrsnim proizvodima, uključujući i one sumnjivog kvaliteta i porekla. Međutim, postoji jedan proizvod koji jednako zadovoljava i korisnike i farmaceute...

Preko polovine osoba koje imaju više od 50 godina suočava se sa tegobama u zglobovima uzrokovanim istrošenošću. Ovaj problem karakteriše trošenje hrskavičnog sloja i smanjenje sinovijalne tečnosti, rezultirajući trenjem kostiju bez odgovarajuće amortizacije.

Preporučuje se unos hranljivih materija!

Naučni interes sve više se usmerava na tzv. nutritivne supstance za zglobove, uključujući glukozamin, hondroitin, prirodni sumpor (MSM), kao i vitamin C za hrskavicu i vitamin D za kosti. Preparati koji obuhvataju ove hranjive materije postali su široko dostupni, čak se mogu pronaći i u drogerijama. Ipak, stručnjaci savetuju da oni koji žele da ostvare dugotrajne rezultate treba da daju prednost proizvodima visokog kvaliteta iz apoteka.

Optimalna kombinacija

Proizvod koji se ubedljivo najviše prodaje za zdravlje zglobova u austrijskim apotekama, uprkos ogromnom izboru, jeste Dr. Böhm® Gelenks complex. Kao razlog za potražnju farmaceuti navode sledeće razloge:

- Ovaj preparat se (za razliku od mnogih drugih dodataka ishrani) proizvodi po najvišim farmaceutskim standardima u Austriji i stoga prolazi kroz brojne kontrole.
- Zbog posebno visoke doze efikasnih nutrijenata, korisnici izveštavaju o veoma osetnom efektu.
- Prirodni preparat se uzima samo jednom dnevno i stoga je pogodan za redovnu upotrebu u terapijske svrhe.

*Apothekenumsatz Schlafmittelmarkt 13A3 It. IQVIA Österreich OTC Offtake MAT Okt 2022.

PROBNE NEDELJE

-20%
popusta u aprilu

Nahrungsergänzungsmittel

Važi za Dr. Böhm Gelenks complex prašak za oralnu upotrebu i tablete - u svim partnerskim apotekama.

Zoran Stevanović:

Majstor poslastica koji spaja ukuse sveta

■ Autorka: Milica Vuković

Razgovarali smo sa Zoranom Stevanovićem, poslastičarem koji trenutno radi kao glavni poslastičar u korporaciji DO&CO o njegovoj ljubavi prema poslasticama, putu do vrhunskog majstora, te dolasku Beč i zanimljivim okusima.

u pravljenju nezaboravnih poslastica leži u razumevanju i igranju sa različitim ukusima i teksturama. Odbir pravih sastojaka, kombinovanje ukusa koji se nadopunjavaju, i kreiranje estetski privlačnih deserata koji izazivaju čula, su aspekti posla koje posebno ceni.

Od Aljaske do Beča

Nakon završetka škole u Beogradu, Zoran se odlučio na odlazak od kuće i rad na kruzerima. Između ostalog, radio je kao korporativni poslastičar na floti od petnaest brodova, kao i na National Geographic na poziciji šefa poslastičarnice pri ekspedicijama na Antartik. Tu je stekao veliko iskustvo kuvajući za veliki broj ljudi. Ovo mu

„Od malih nogu sam uvek voleo da budem u kuhinji,“ priseća se Zoran na početku našeg razgovora. „Kada je došlo vreme da upišem školu, Ugostiteljska škola u Beogradu bila mi je logičan izbor.“ Njegov put bio je ispunjen učenjem i eksperimentisanjem, od prakse u školi gde su se pravili kolači, do rada na kruzerima i u inostranstvu, gde je stekao neprocenljivo iskustvo.

Rad u kuhinji za Zorana predstavlja polje gde se njegova ljubav prema preciznosti i strpljenju može najviše iskazati. „Jedan od glavnih razloga zašto mi se baš poslastičarstvo najviše dopalo, jeste upravo preciznost koja je potrebna. Zaista sve mora da bude tačno izmereno, a odokativno

dodavanje sastojaka nije moguće“, objašnjava on, naglašavajući važnost metode rada i posvećenost detaljima koja je ključna u stvaranju savršenih poslastica. Za Zorana, ključni element

ZA DOBAR DESERT potrebni su strpljenje, kvalitetni sastojci, preciznost i ljubav.

je mogućilo sticanje iskustva, i kreiranje poslastica u neverovatnim vremenskim i fizičkim uslovima. Tako je Zoran obišao veliki dio naše planete, od Aljaske, pa do Australije. „Klijentela na krizerima uglavnom se sastoji od veoma imućnih osoba koje očekuju vrhunsku uslugu za uloženi novac. Zbog toga je bilo neophodno da svaki servirani obrok bude dosledan u kvalitetu. Uspeh u pripremi i serviranju jela zavisi od timskog rada svih uključenih - od poslastičara i kuvara, do konobara i šefova sala. Svaki detalj u procesu mora biti besprekorno izveden. Gosti na krizerima su često bili iskusni gastronomski kritičari, ljudi sa bogatim iskustvom u svetskoj kuhinji, koji precizno znaju šta znači kvalitet hrane”, objašnjava Zoran, ističući standarde i izazove sa kojima se suočavao. Ipak, njegov put doveo ga je i u Beč, gde danas živi sa svojom porodicom ističući značaj podrške koju je dobio od svoje supruge, sve vreme. „Želeo sam ipak da se smestim u gradu u kojem bih imao mogućnosti za dalji napredak. Na mom putu me uvek podržavala moja supruga, pa smo se zajedno odlučili na dolazak u Beč. Trenutno zauzimam poziciju glavnog poslastičara u DO&CO, globalnoj korporaciji koja broji oko 11.000 zapo-

slenih i posluje širom sveta. Naš portfolio obuhvata raznovrsne poslastice, kreirane za prestižne događaje poput ATP turnira i Formule 1. Dodatno, u specijalizovanoj radnji delikatesa i alkoholnih pića sa Balkana 'MezeSliva', posetioci mogu uživati u pet mojih autorskih poslastica koje evociraju ukuse Balkana. Ovaj koncept došao je kao proizvod sjajne saradnje sa vlasnikom lokala, Vladimirovom Novičićem, a iz želje da se na moderan i novi način predstave recepti kao što su Moskva šnit torta, koja za Zorana ima poseban značaj, kolač od Linolade, Plazme, Capri sladoleda... „Naravno, radimo i porudžbine, pa je tako moguće naručiti određeni ukus, a mi ćemo se pobrinuti da mušterije dobiju sjajne i željene ukuse”, naglašava Zoran.

Ipak važno je napomenuti kako je rad u kuhinji izuzetno stresan posao. „Da biste mogli raditi u poslastičarstvu od velike važnosti je, kao što sam naglasio, preciznost i strpljenje. Mnogi smatraju

da se jedan kolač napravi u nekoliko sati. Zapravo, za neke kolače koje imate ovdje priliku da vidite, potrebno je dva dana. Na primer, napravi se fil, koji mora da stoji, pa krema da se zamrzne, kore ispeku, sve su to procesi koji traju. Jedna najmanja greška može vam upropastiti ukus kolača ili poslastice. Pored

mlečnu čokoladu, dok bih na treće mesto stavio jagodu zbog njene svežine i lakoće”. Zoran kaže da se, kada je reč o preferencijama potrošača, čokolada izdvaja kao univerzalni favorit, prema nekim istraživanjima, u čak 70% slučajeva. Važnost usklađivanja menija s desertom ne može

„Jedna najmanja greška može vam upropastiti ukus kolača ili poslastice”, kaže Zoran.

toga, mora se takođe obratiti pažnja na alergije mušterija kojima servirate hranu. Alergije kao što su one na protein i kikiriki, mogu da budu životno opasne”, naglašava Zoran koji u slobodno vreme voli da putuje sa porodicom i vozi motor.

Okusi koji ga pokreću

Razgovor s poslastičarom ne bi bio potpun bez pitanja o njegovim omiljenim ukusima. „Vanila i nugat zauzimaju posebno mesto u mom srcu”, otkriva on. „Preferiram čokoladu u njenom najčistijem obliku, posebno

se dovoljno istaći. Ukoliko je glavno jelo obilnije, desert bi trebao biti laganiji i obrnuto. Ipak, prava magija leži u desertu: „Ako je glavno jelo zadovoljavajuće, a desert izvanredan, gosti će uvek pamtiti obrok kao izuzetan, posebno ističući desert. Dobro je poznato da čokolada stimulira proizvodnju endorfina, hormona sreće, a sadrži i serotonin, hormon koji je zaslužan za stabiliziranje raspoloženja. Prema tome, ima smisla zašto se osećamo bolje nakon kockice čokolade ili nekog lepog deserta”, kaže Zoran za kraj.

Zoranove poslastice koje se mogu pronaći i u lokalu „MezeSliva” u Beču.

Premijera monodrame „Šta me opet snađe“

Monodrama poznate glumice Anđelke Stević Žugić o temi razvoda prikazaće se u Beču 19. aprila.

Glavna junakinja Jovanka Joka Jakovljević, u svojim kasnim tridesetim, kreće u nezaustavljivu vožnju kroz svoj emocionalni kaos u koji je upala nakon razvoda. Brak joj se završio kao loš film, iako je očekivala romantičnu

komediju, a život odjednom pretvorio u ring.

Ulaznice možete kupiti online: www.ulaznice.eu po cijenama od 25,30 i 35 evra.

Više informacija:
0699 108 29 036

Vrijeme održavanja:
19.04. 2024. u 21 sat.

Mjesto održavanja:
VHS Floridsdorf
Angerer Str. 14, 1210.

Projekcija filmova sa Balkana „Balkan dreams“

Od 20.03. do 20.04. će se u Beču održati projekcija filmova sa Balkana pod nazivom „Balkan dreams“.

Prikaz filmova osvjetljava burnih poslednjih 30 godina, prikazuje ih kroz nekoliko ključnih pozicija iz oblasti igranog i dokumentarnog filma, kao i međusobne uticaje između austrijskog i „balkanskog kina“. Ujedno

ove projekcije pokušavaju da predoče put koji oba kinematografija vodi ka zajedničkom evropskom kinu.

Rezervacije karata na broj: +01 151 21 803

(svaki dan 14:00-21:00)

Vrijeme održavanja projekcija:

Od 20.03. do 20.04.2024.

Mjesto održavanja:
METRO Kinokulturhaus
Johannesgasse 4, 1010.

Koncert Vojka V

Andrija Vujević, poznat kao Vojko V ili Vojko Vručina, poznati hrvatski reper, održaće koncert u Beču 13. aprila.

Vojko V je stekao popularnost kao član grupa Dječaci i Kiša metaka. Sada nastupa solo i spreman je da publici u Beču priredi nezaboravnu noć uz svoje hitove!

Prodajna mesta karata:
Café Restaurant

Calypso, (Brunnerfeldstrasse 65, 2380 Perchtoldsdorf)
Café Talisman (Liebhartsgrasse 49, 1160 Wien)
Vino Laguna Bar, (Judengasse 1, Wien)
Café Cartier (Klosterneuburger Str. 78, 1200 Wien)
Café Bar LaLu (Friedrich Schiller-Straße 88, 2340 Mödling)

Vrijeme održavanja:
13.04.2024. u 20:00

Mjesto održavanja:
Arcotel Winberger
Neubaugürtel 34-36, 1070.

Predstava „Ubištvo u Orijent ekspresu“

U nedjelju, 28.04.2024. godine u 19:30, održaće se predstava „Ubištvo u Orijent ekspresu“.

Tridesetih godina prošlog veka elegantni voz, Orijent Ekspres, je prinuđen da nepredviđeno zastane zbog oblinog snijega. Događa se ubistvo, i Poarooov put kući koji je trebalo da protekne sasvim mirno, postaje poprište još jednog slučaja koji treba riješiti. Uloge: Andrija Milošević,

Viktor Savić, Jelena Trkulja, Lana Bogdanović, Borko Tomović, Katarina Gojković, Katarina Marković, Igor Damjanović, Vladan Dujović, Rade Marković, Stefan Bundalo, Branislav Platiša, Kosta Dabić, Milica Vuksanović

Vrijeme održavanja predstave:
28. 04. 2024. godine u 19:30.

Mjesto održavanja:
Akzent Theater, Theresianumgasse 18, 1040.

DAMIT SIE IHRE WOHNUNG BEHALTEN

Niemand soll die Wohnung verlieren müssen: Das **Einfrieren der Gemeindebaumieten** 2024 und 2025 und die **Wohnbeihilfe NEU** geben daher Halt in schwierigen Zeiten. **Seit 1. März 2024** kann die Wohnbeihilfe Neu beantragt werden.

Mehr Infos über alle Unterstützungsmöglichkeiten für Gemeindebaummieter*innen auf [wienerwohnen.at/hilfe](https://www.wienerwohnen.at/hilfe)

Sollten Sie Betroffene kennen, **bitte weitersagen** - helfen Sie uns beim Helfen!

Mesečni horoskop

Znak meseca

OVAN

Kao prvi znak u zodijaku, Ovan simbolizira energičan početak i teži dinamici, brzini i takmičenju, često predvodeći u svim aktivnostima. Pod uticajem Marsa, Ovan je jedan od najaktivnijih znakova, sa prirodnim nagonom za akciju i izuzetnim organizacionim sposobnostima. Vatreni element ovog znaka podstiče impulsivnost i akciju, ali i izazove poput nestrpljivosti i agresivnosti. Sa mladalačkom energijom, Ovnovi brzo izvršavaju zadatke, a usklađivanje sa sobom može im doneti najbolje rezultate.

SNAGA: Hrabrost, odlučnost, samopuzdanje, entuzijazam.

SLABOST: Nestrpljivost, neosnovane tvrdnje, dopuštanje strahu da ga ograniči.

OMILJENA BOJA: Crvena.

Ovan (21.3 - 20.4)

April 2024. donosi Ovnovima obnovu i nove početke, simbolizirajući buđenje prirode.

Očekuju ih promjene u osobnom životu, harmonija u obiteljskim odnosima i stabilnost doma. Samci imaju šanse za romantične susrete, ali treba paziti na ljubomoru. Preovladate sve izazove. **KOSMO SAVET:** Iskoristite ovaj period za sticanje novih znanja i veština.

Rak (22.6 - 22.7)

Ovo je mesec koji Rakovima donosi emocije i kreativnost. Idealno je vreme za nove ljubavne početke ili obnavljanje veza. Imaćete priliku za profesionalni uspeh i razvoj hobija, iako su potrebna finansijska ulaganja. Ovo je Vaš mesec. Ipak pripazite na finansijske gubitke. **KOSMO SAVET:** Oslonite se na intuiciju umesto da pokušavaju izračunati svaki svoj korak

Bik (21.4 - 20.5)

Bikovi će ovaj mesec imati želju za obnovom i izražavanjem, uz mogućnost impulzivnih postupaka radi privlačenja pažnje. Bitno je proceniti finansijske mogućnosti pre većih promena. Nemojte zanemarivati mišljenja partnera. Ključno je trezveno proceniti svoje finansijske sposobnosti. **KOSMO SAVET:** Pronađite način da se nosite sa velikom količinom stresa.

Lav (23.7 - 23.8)

April 2024. Lavovima donosi optimizam, profesionalni uspeh i finansijski napredak. Ključno je ostati realan i izbegavati preterano samopouzdanje koje može narušiti odnose s drugima. Moguće je poboljšanje porodičnih odnosa i emocionalna podrška, koja će smanjiti prostor za nesuglasice. **KOSMO SAVET:** Uskladite ambicije sa realnim mogućnostima.

Blizanci (21.5 - 21.6)

Ovo je ključan mesec za Blizance, sa fokusom na aktivno planiranje, učenje i proširenje vidika. Idealno je vreme za putovanja koja nude opuštanje i nova znanja. Bićete motivisani ka karijernom uspehu koji povećava samopoštovanje i lični razvoj. Međutim, treba obratiti pažnju na zdravstvene probleme. **KOSMO SAVET:** Pokušajte da izbegnete neugodne situacije i stres.

Devica (24.8 - 23.9)

Ovaj mjesec će biti pun poslovnih izazova i odlaganja, ali nemojte odustati. Prevazićete prepreke, poboljšati finansijsku situaciju i zadobiti poverenje nadređenih. U privatnom životu očekuju se ugodni događaji i mogućnost značajnog susreta. **KOSMO SAVET:** Ne spuštajte se na nepristojnost i pokušajte da kontrolišete svoju ljutnju.

Horoskop poznatih

Predrag Miki Manojlović

5. april 1950. Beograd, Srbija

Jedan od napoznatijih srpskih glumaca je diplomirao u Francuskoj i dobitnik je brojnih domaćih i francuskih odlikovanja. Rođen je u porodici poznatih glumaca, Ivan i Zorka Manojlović. Nakon Akademije, nastupao je u pozorištu i na TV-u, poznat po ulogama u serijama „Otpisani“ i „Grlom u jagode“, te filmovima „Podzemlje“ i „Crna mačka, beli mačor“, „Tuda Amerika“ i „Mi nismo anđeli“. Za doprinos filmu i pozorištu jugoistočnoj Evropi, 2011. proglašen je za počasnog doktora Evropske filmske akademije.

Vaga (24.9 - 23.10)

Za Vagu, april označava period obnove i novih početaka, inspirisan prolećnim promenama. Idealno je vreme za rastanak od toksičnih osoba i zastarelih stvari, otvarajući prostor za novitete. Poslovna putovanja naročito izgledaju obećavajuće. Druženje s prijateljima, donosi ugodne trenutke i podršku. **KOSMO SAVET:** Iskoristite nove poslovne i lične prilike.

Jarac (22.12 - 20.1)

April poziva Jarca na akciju i odlučnost. Proleće donosi inspiraciju za promene, bilo da je reč o promeni posla ili preseljenju, predviđajući plodonošne rezultate. Ovo je ključan trenutak za porodično jedinstvo, koji otvara prostor za izražavanje nežnosti i prevazilaženje nesuglasica. **KOSMO SAVET:** Budite taktičniji kada se radi o međuljudskim odnosima.

Škorpija (24.10 - 22.11)

Ovoga meseca Škorpije će biti izazvane impulsivnošću i promenama raspoloženja, što može uticati na poslovni uspeh i fokus. Bićete više sebični no inače, rizikujući konflikte na poslu. Ipak nudi vam se prilika za unutrašnji mir i preispitivanje životnih stavova, otvarajući put ka boljoj budućnosti. **KOSMO SAVET:** Budite umjereni u sportskim aktivnostima.

Vodolija (21.1 - 19.2)

Ovog meseca vas očekuje burna romansa, podstaknuta željom za originalnošću, što je karakteristično za Vodoliju. Bićete previše kreativni, što može ometati završavanje zadataka i izazvati konfliktne situacije. Ipak, dobićete priliku da svoj hobi pretvorite u dodatni izvor prihoda. **KOSMO SAVET:** Osvežite svoj garderober sa prolećnim nijansama.

Strelac (23.11 - 21.12)

Ovo je izazovan period za Strelčeve. Složeni projekti i nesuglasice s nadređenima zahtevaju očuvanje smirenosti. Bićete odlučni, što će vam omogućiti da prevaziđete očekivanja u radu. Sredina meseca donosi romantične maštarije i želju za stabilnošću u ljubavnom životu. **KOSMO SAVET:** Rasporedite svoje obaveze tako da nemate opterećenje.

Ribe (20.2 - 20.3)

Ovo će biti mesec izazova i prilika, naglašavajući važnost preuzimanja rizika uz istovremeno praćenje plana i proveru informacija. Ribe će biti odlikovane neodoljivom sposobnošću za improvizaciju, što povećava šanse za uspeh u međuljudskim odnosima. Očekuje se razvoj strastvenih romansi. **KOSMO SAVET:** Budite odlučniji pri donošenju odluka.

■ Autorin: Irena Rosandić

Vom Bad Boy zum Businessman: Dragan Žujević vor seinem Traumauto.

„Auch Nikola Tesla würde Porsche fahren!“

PANAMERA 4SE-HYBRID. Dragan Žujević, Besitzer vom „Tesla“-Kultlokal in Wien-Fünfhaus, testet für KOSMO sein Traumauto mit 544 PS.

Es gibt wenige Träume, die sich der innovative Gastro-Unternehmer, Event-Manager und Besitzer vom Kultlokal „Tesla Coffee & Concept“ Dragan Žujević noch nicht erfüllt hat. Einen ganz speziellen Traum hat der allseits in der Community bekannte Jungunternehmer allerdings noch offen...

Dieser führt uns zu Porsche Wien-Liesing, wo aktuell 18 Gebrauchtwagenfahrzeuge des weltbekannten Sportwagenherstellers zu Top-Preisen verkauft werden.

„Ich bin früher Carrera ge-

fahren und misse das einmalige Porsche-Fahrgefühl. Aber mit Familie und Kind brauche ich definitiv etwas Größeres“, erklärt uns Dragan und entscheidet sich schlussendlich, den Panamera 4SE-Hybrid zu testen. Dieser bietet mit fünf Metern Länge mehr als ausreichend Platz: Mit einem Kofferraumvolumen von 430 l sind auch die Bedürfnisse einer Balkan-Kleinfamilie nach einem Heimat-Roadtrip völlig gedeckt.

Der Traum von Dragan wiegt 2,3 Tonnen und hat eine Gesamtleistung von 544 PS, die per 2,9 V6-Turbomotor

„Straff und direkt - so mag ich das“, sagt Dragan zum Fahrerhalten des Panamera Hybrid 4SE.

Viel Platz nach oben: Gute Vibes unter dem serienmäßigen Panorama-Dach.

Fotos: Igor Ripak

Genug Platz: Der Kofferraum mit 430 l Volumen wird auch die Balkan-Family zufriedenstellen.

„Top, Bruder!“: Dragan gefallen vor allem die Bremsättel in Acidgreen.

Das 12,3 Zoll große Touchdisplay ist das Herzstück des Porsche Communication Management (PCM).

Vollelektrisch oder Rennstreckenfeeling: Der 4SE-Hybrid bietet insgesamt eine Vielzahl an Fahrmodulen an.

Getestetes Fahrzeug: Porsche Panamera 4SE- Hybrid

- 6-Zyl 2,9l Bi-Turbo mit 440 PS / 324 kW
- Elektromotor mit 136 PS / 100 kW
- Systemleistung 560 PS / 412 kW
- Drehmoment 750 Nm
- 0 auf 100 in 3,7 sek
- 0 auf 200 in 13,8 sek
- Vmax 293 km/h
- Fahr-Batterie 17,9 kWh
- Verbrauch WLTP 2,8 l/100 km, 19.3 kWh/100 km

und 190 PS E-Motor an alle 4 Räder geschickt werden. Als der ausgebildete Mentaltrainer auf der Autobahn loslegt, sind wir in nur 3,6 Sekunden bei 100 km/h...

Performance und Effizienz

„Geil! Das Fahrverhalten ist definitiv etwas Besonderes. Sehr straff, direkt, kein großer Leerlauf. Es ist eine Limousine, aber es fährt sich wie ein Sportwagen, eine Symbiose aus Performance und Effizienz“, steht für „Mister Tesla“ nach der Probefahrt fest.

Dass man mit dem Panamera 4SE-Hybrid vollelektrisch durch die Stadt mit einer Reichweite bis zu 90 km fahren kann, ist für Dragans

Daniel Velicky, Verkäufer bei Porsche Wien-Liesing: „Wir haben derzeit 18 Porsche-Gebrauchtwagen zum unschlagbaren Preis, zeitgerecht zur wärmeren Saison und zum Urlaubsstart. Gerne machen wir Ihnen auch ein Top-Finanzierungsangebot vor Ort“.

Probefahrt vorerst noch nicht relevant. Auf lange Sicht und vor allem in der Stadt ist die Öko-Power aber ein großer Vorteil.

„Dieses Auto scheint die Gesetze der Physik gebrochen zu haben, ähnlich wie

der Mann, nach dem ich unser Lokal benannt habe. Ich bin mir ziemlich sicher: Auch Nikola Tesla würde Porsche fahren“, witzelt Dragan. Ob er bald im Porsche durch Wien fährt? „So Gott will, Bruder“.

QR-Code scannen und direkt zu allen sofort verfügbaren Gebrauchtwagen gelangen.

Details & Informationen

PORSCHE
INTER AUTO

www.porschewien.at

1.

Nachdem man den „Felgenbeast“ schüttelt, draufsprüht und 3-5 Minuten einwirken lässt, entfaltet dieser seine ganze Wirkung. „Danach mit Wasserstrahl oder Hochdruckreiniger abspülen. Sollte noch was sein kann man mit der SONAX Microfaser Felgenbürste nacharbeiten“, sagt René.

Mit dem SONAX ReifenGlanz-Spray mit Black Beast-Effekt bringt man auch die schmutzigsten Reifen nochmal in Messeform. Der Spray sorgt nicht nur für tiefschwarze glänzende Optik: Der Gummi wird bei regelmäßiger Anwendung auch nochmal zusätzlich geschützt.

Vom Cleanstar für den Innenraum, über das Schaum-Shampoo mit kraftvoller Schmutzlösung bis zur Felgenbürste: Die Produkte von SONAX bieten für alle Herausforderungen eines Frühlingputzes eine effektive Lösung.

Weg mit dem Winter

3.

SONAX-Experte René Schwarz zeigt uns, wie man das Auto nach einem langen Winter wieder in Form bringt – Geheimtipps inklusive.

Sein Auto waschen lässt Rene nicht irgendwo, sondern in der „Oberscheider Carworld“, der modernsten Waschstraße Europas mit 50 Meter Länge und einer Kapazität von über 100 Fahrzeugen pro Stunde in Wien-Penzing. „Hier werden ausschließlich SONAX Produkte verwendet“, sagt der Cleaning-Experte.

Endlich ist der Frühling da! Höchste Zeit, das Auto für die neue Saison vorzubereiten, nachdem durch Salz und Matsch über mehrere Monate sowohl Innenraum als auch Lack des Fahrzeugs stark belastet waren.

„Ein gründlicher Frühlingputz ist für das Auto unerlässlich, um Schäden zu vermeiden und Rückstände zu entfernen“, erklärt uns SONAX-Schulungsleiter René Schwarz. Bis zum Treffen mit KOSMO hat Mister SONAX sein Auto „leiden“ lassen, um uns zu zeigen, wie selbst die hartnäckigsten Flugrost-Rückstände beseitigt werden können.

Fotos: Igor Ripak/iStockphoto/Sonax

2.

2 Verschlusskappen (50 ml) vom SONAX Xtreme Rich Foam Shampoo in 10 L Wasser auflösen und aufschäumen. Wichtig: „Das Fahrzeug immer von oben nach unten waschen“. Der Flugrostentferner (rechts im Bild) löst nach 3-5 Minuten Einwirken aggressive Rückstände schonend auf. Anschliessend mit Klarwasser sorgfältig abspülen.

m erschmutzt!

■ Autorin: Irena Rosandić

1.

Mit dabei hat er mehrere Produkte der altbewährten deutschen Marke, die mit ständigen Forschungen den Markt immer wieder neu definiert. „Vor jeder Reinigung ist es notwendig, sich zuerst dem Außenbereich zu widmen. Dann erst befassen wir uns mit dem Innenraum und saugen und reinigen alles“, erklärt René.

Schritt für Schritt zeigt er, wie man die Produkte richtig einsetzt und das Auto wieder in Frühlingform bringt. Ob man mit dem „Cleanstar“ im Innenraum wintergeplagte Flächen wieder zum Glänzen bringt oder die Reifen wieder in Messeform bringt: „Wichtig ist immer die richtige Anwendung der Produkte. Dann kann nichts schief gehen“.

3.

Cleanstar: „Er schont die Materialien und kann auf Glas, Kunststoff oder Leder verwendet werden. Obendrauf gibt's einen frischen Duft“. Wichtig: Auf Touchscreens mit wenig Druck arbeiten und mit einem trockenen Mikrofasertuch nachwischen.

EXPERTENTIPP: „Zuerst sollte man das Auto von außen waschen und dann staubsaugen, die Fußmatten reinigen und den Innenraum säubern. Das ist eine Grundregel, an die man sich immer halten sollte“, erklärt uns SONAX-Schulungsleiter René Schwarz.

SONAX®

Pusta razbibriga

Banda puževa

Napala banda puževa kornjaču.

Dolazi policija na uviđaj.

Pita policajac kornjaču:

-Kako se napad dogodio?

Kornjača mu odgovori:

-Ne znam, izveli su to munjevit!

Mala tava

Ulovio ribar veliku ribu i vrati je u jezero. Nedugo zatim ulovi manju i ponese je.

A vidio ga neki čovjek i pita ga:

-Što vrati onu veću ribu u jezero, a ponese malu?

Kaže ribar:

-Ma da mi može stat u tavu.

Ništa bez sekretarice

Nastavnica zadala temu za pismeni zadatak koja glasi

-Da sam direktor.

Svi pišu osim jednog dječaka.

Pita ga nastavnica:

-Zašto ne pišeš?

A on odgovara:

-Čekam sekretaricu.

Šta radiš u subotu?

U kafiću, lijepa i zgodna djevojka skupi snagu i priđe naočitom muškarcu, bilderu, te ga upita:

-Čao, reci mi šta radiš u subotu?

-Leđa i noge!

Problemi stonoge

Stonoga se žali drugoj stonogi:

-Danas kao da sam ustala na lijeve noge!

Ležeći policajac

Vozi čovjek jugu, zagleda se u neki izlog, udari u ležećeg policajca i otpadne mu zadnji lijevi točak.

Pošto je u blizini bio policajac, čovjek ga pozove i

upita:

-Šta je ovo?, pa pokazuje na izbočinu na asfaltu.

-Ležeći policajac, odgovori policajac.

Čovjek će na to:

-Pobogu, pa što ste sahranili kolegu nasred puta?!

Baka

Kaže učiteljica jednom učeniku:

-Juče opet nisi bio u školi!

-Baka mi je bolesna!

-Svaki put kada izostaneš iz škole, tebi je baka bolesna. Ne vjerujem u to.

-Jeste, učiteljice, i mi sumnjamo da baka glumi.

Pijanci za šankom

Dva pijanca sjede za šankom, pa će jedan:

-Slušaj, moja žena sa mnom nema velikih troškova. Meni dnevno treba litra rakije, litra mlijeka i jedna mačka!

-A šta će ti mačka?, pita drugi.

-Pa da popije mlijeko!

Brzina

Pričaju dva druga:

Vidio sam da te je uhvatila policija. Šta se desilo?

-Išao sam presporo.

-Čekaj, misliš išao si prebrzo?

-Ne, da sam išao prebrzo, ne bi me uhvatili.

Krađa u zoo vrtu

U sudnici sudija pita optuženog:

-Optuženi, zašto ste upali u zoološki vrt i pokušali ukrasti kozu?

Optuženi:

-Druže sudija, bio sam mrtav pijan, nisam znao kuda idem, niti šta radim.

Sudija:

-Kad si bio pijan, što nisi upao kod medvjeda?

Lisac

Lisica više liscu:

-Kud se skitaš svaki dan?

Pogledaj kako se puž drži svoje kućice!

Pečurke

Došao pacijent kod doktora -Doktore, rekli su mi da sve pečurke mogu da se jedu.

-Jeste, ali neke od njih mogu da se jedu samo jednom.

Vatrogasci

Osudili muškarca na smrtnu kaznu, da ga spale na lomači.

Pita ga policajac koja mu je zadnja želja, a muškarac će:

-Zovite vatrogasce!

Cijena proročanstva

U ordinaciji neke vidovite vračare istaknut je cjenovnik:

Luksuzno proročanstvo -

50 evra;

Obično proročanstvo-

25 evra;

Utješno proročanstvo-

5 evra.

Kilometar sat

Zaustavio policajac vozača i vidi da vozilo nema kilometar sat, odnosno uređaj koji pokazuje brzinu.

-Čovječe pa kako znaš kojom brzinom voziš?"

-Na 40 km/h lupa auspuh, na 60 lupaju desna zadnja vrata, a na 100 moja žena vrišti.

Vjenčanje

Pita sin tatu:

-Čale, je li istina da u nekim zemljama muž ne upozna svoju buduću ženu prije vjenčanja?

Otac:

-To ti se, sine, događa u svim zemljama.

Pasivno-agresivni orao

Bila dva orla i jedan kaže:

-Pitaj me kako mi je, a drugi orao ništa.

-Pitaj me kako mi je, ponavlja orao, a drugi opet ništa.

-Ama pitaj me kako mi je, kaže opet prvi orao, a onda drugi orao reče:

-Pa dobro, kako ti je?

-Ništa me ne pitaj, odgovara prvi orao.

Slon ilegalac

Hoće slon da ilegalno pređe granicu, međutim ne zna kako. Požali se mišu da ima problem i objasni mu kakav. Miš mu reče da ima rješenje za njega. Spakuje miš slona u gepek i stavi mu dvije vekne hleba ispod pazuha. Na granici carinik u redovnoj kontroli zamoli miša da otvori gepek i ugleda slona.

Upita ga:

-Šta je ovo, mišu?

A miš odgovori:

-A šta tebe boli briga šta ja stavljam u sendvič?!

Rakija od zečetine

Uhvatio vuk zeca i pita ga lisica:

-Šta ćeš sad sa njim!?

Kaže vuk:

-Pa napraviću rakiju od njega.

-Pa kako rakiju od zeca?

-Lijepo, pa kada ljudi prave pivo od jelena mogu i ja rakiju od zeca!

Godišnji odmor

Kako životinje idu na godišnji odmor?

-Lav ide sam

-Tigar sa ljubavnicom

-Majmun sa ženom!

KOSMO

INTERVIEW

Alexander
Schallenberg

COVER

ESC 2024: Haben die
Teilnehmer vom Balkan
dieses Jahr eine
Chance auf den Sieg?

+++ REPORTAGE +++

Wird die Barzahlung abgeschafft?

WORT DES HERAUSGEBERS

Dejan SUDAR,
Herausgeber
und Chefredakteur

Von Herausforderungen zur Gemeinschaft

Liebe Leserinnen und Leser,

In letzter Zeit steht unsere Gesellschaft vor einer Reihe von Herausforderungen, die unsere Widerstandsfähigkeit und unseren Zusammenhalt auf die Probe stellen. Besonders betroffen machen uns die Ereignisse im Wiener Bezirk Favoriten, wo Berichte über Gewalt und Zwischenfälle Unruhe unter den Bewohnern ausgelöst haben. Dies erinnert uns an die Wichtigkeit von Solidarität, Sicherheit und gemeinsamer Arbeit am Aufbau einer friedlicheren Umgebung.

Trotz der Schwierigkeiten gibt es ein Licht, das uns an die Stärke der Gemeinschaft und die Bedeutung der Kultur in unserem Leben erinnert. Der Eurovision Song Contest 2024 nähert sich mit all seiner Pracht und bietet eine Gelegenheit, die Vielfalt, Musik und Kunst zu feiern. Diese Veranstaltung, die in Schweden stattfinden wird, erinnert uns daran, dass wir trotz unserer Unterschiede gemeinsam Talent und Kreativität wertschätzen können.

Auch die bevorstehenden Feiertage - Ostern und Bajram - bringen eine Zeit des Nachdenkens, der Erneuerung und der Gemeinschaft. Unabhängig von religiöser oder kultureller Zugehörigkeit bieten diese Feiertage eine Gelegenheit, über die Bedeutung von Familie, Freundschaft und Gemeinschaft in unserem Leben nachzudenken.

Auf diesen Seiten möchten wir beleuchten, wie Kultur und gemeinsame Werte die Grundlage für die Überwindung von Herausforderungen sein können. Gemeinsam können wir einen Weg nach vorne finden, das feiern, was uns vereint, und an der Schaffung einer sichereren, glücklicheren und inklusiveren Gesellschaft arbeiten.

Dejan Sudar

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Dejan Sudar', written in a cursive style.

INHALTSVERZEICHNIS

04/2024 | Ausgabe Nr. 152

46 **Rechtliches**

Erfahren Sie mehr über die Aufenthaltserlaubnis für Familienangehörige.

48 **Politik: Alexander Schallenberg**

Wir haben mit dem Bundesminister für europäische und internationale Angelegenheiten über die Annäherung des Westbalkans an die Europäische Union, die Herausforderungen der Migration, außenpolitische Fragen und die Vision der Zukunft Europas gesprochen.

50 **Politik: AK Wahlen**

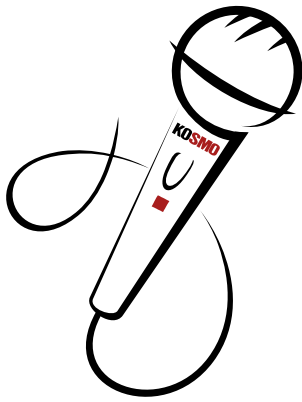
Vom 10. bis zum 23. April 2024 können die Arbeiterinnen und Arbeiter Wiens bei den Wahlen der Arbeiterkammer (AK) ihre Stimme abgeben. Wir bringen Ihnen die wichtigsten Informationen.

52 **Reportage: Wird die Barzahlung abgeschafft?**

Die EU verbietet Bargeldzahlungen über 10.000 Euro als Teil des Kampfes gegen Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung. Diese Regelung soll ab dem Jahr 2026 eingeführt werden. Wir haben dieses Thema untersucht und was diese Änderung für die Bewohner der Europäischen Union bedeuten würde.

56 **Cover: Eurovision Song Contest**

In Erwartung des Eurovision Song Contest 2024 richtet sich die Aufmerksamkeit auf Schweden, den Gastgeber dieses prestigeträchtigen Musikereignisses, das vom 17. bis zum 23. Mai stattfindet. KOSMO präsentiert Ihnen exklusiv eine Reportage, mit Fokus auf die Teilnehmer aus dem ehemaligen Jugoslawien und Österreich.

500 neue Polizisten gefordert: Ist Wien-Favoriten verloren?

Nach zahlreichen kriminellen Vorfällen am Reumannplatz präsentiert Innenminister Gerhard Karner Lösungsansätze für den öffentlichen Raum! Dabei steht möglicherweise ein Waffenverbot in Wien-Favoriten zur Diskussion. Ebenso eine Erhöhung der Beamtenzahlen in der Gegend: rund 500 Polizisten mehr sollen einen friedlichen Alltag in Favoriten sicherstellen.

Marianne Imberg
Favoriten ist bereits ein Ghetto. Darüber ist jede Diskussion überflüssig.

Otto Strempfl

Favoriten?
Interessante Frage. Die richtige Antwort ist, dass ganz Österreich und Europa am Ende sind. Die Polizisten sind auf politische Befehle angewiesen, leider. Aufgrund der korrupten Politikerbanden sind den Polizisten die Hände gebunden. Es wird noch viel schlimmer kommen, viel schlimmer.

Benjamin Scherr
Ganz Wien ist verloren nicht nur der Bezirk! Totalversagen von Politik und Justiz. Favoriten ist bereits ein Ghetto. Darüber ist jede Diskussion überflüssig.

Brigitte Urban

Mit unseren Kuschelgesetzen kommen alle auf freien Fuß – lauter Einzelfälle, alle sind traumatisiert, und ja, niemand wird bestraft oder eingesperrt. Der Islam macht in Österreich Fortschritte, und unsere Regierung lässt das zu. Eine traurige Zukunft liegt vor uns.

Martina Prandstätter

Favoriten hat mehr Einwohner als Linz, da sollte sich unsere rote Stadtregierung was einfallen lassen, wobei ich glaube, dass dieser Zug abgefahren ist.

Pretvorite vaše dizajnerske torbe i luksuzne modne dodatke u gotovinu u DOROTHEUM-u

Svaka modno svjesna žena, kao i svaki muškarac koji cijeni stil, dobro zna ovaj fenomen: Najnoviji model luksuzne dizajnerske torbe, koji je nedavno bio neodoljiv, brzo izlazi iz mode jer ga nadmašuju novi proizvodi aktualnih kolekcija. Ali, da li to znači da su ti komadi zastarjeli? Ne baš! Upravo suprotno, takvi komadi postaju sve više cijenjeni među ljubiteljima vintage stila, koji sve više traže upravo takve jedinstvene predmete.

Vintage torbe postaju nova Must have roba

Za neke luksuzne torbe već postoje liste čekanja, slično kao u svijetu satova, primjerice za određene modele Rolex satova. Rastuća potražnja za ekskluzivnim dizajnerskim dodacima i luksuznim torbama vidljiva je i na aukcijama Dorotheuma, koje

Sada možete jednostavno zamijeniti dizajnerske torbe, od Hermès-a do Chanela, i luksuzne modne dodatke poznatih marki za novac. Dorotheum predstavlja novu uslugu pod nazivom „Preloved“, koja omogućava prodaju rabljenih dizajnerskih predmeta i brzo osiguravanje gotovine kroz uslugu zajma uz zalog.

su u ovoj kategoriji sve učestalije kroz godinu. Posebno su traženi rijetki modeli i klasični brendovi poput Chanel, Louis Vuitton ili Hermès (npr. torba Alligator Birkin dostigla je na aukciji Dorotheuma cijenu od 30.300 eura). Luksuzne torbe, osobito manji modeli i Hermès-ove torbe poput Kelly i Birkin, pokazale su se kao atraktivna investicija s tendencijom rasta vrijednosti. Dorotheum privlači ne samo one u potrazi za povoljnim kupnjama, već i ekološki osviještene kupce, nudeći sada i rješenja za kratkoročne financijske potrebe.

Trenutačni zajam za luksuzne torbe

Ako posjedujete luksuznu torbu, možete je unovčiti kroz uslugu „Zalog dizajnerskih torbi“ u Dorotheumu. Stručnjaci DOROTHEUM zalagaonice nude besplatno savjetovanje u Palais Dorotheum u Beču, kako bi ocijenili prikladnost vašeg brenda za zalog i ponudili savjete za pretvaranje u gotovinu. Vaša torba trebala bi biti nova ili u vrlo dobrom stanju. Vrijednost zajma temelji se na brendu, modelu i stanju torbe. Poželjno je donijeti originalni račun. Za luksuzne torbe s dodacima vrijednima preko 2.000 evra, posebno one marke

Hermès, ova ugledna zalagaonica nudi provjeru autentičnosti i procjenu vrijednosti.

Novac se isplaćuje gotovinom ili po želji uplaćuje na račun u roku od jednog do dva radna dana.

Razmišljate li i vi o tome da svoju luksuznu torbu iskoristite za proširenje financijskih mogućnosti?

Savjetovanje:

Designertaschen Pfand
im Palais Dorotheum
Dorotheergasse 17,
1010 Wien

Tel.: +43 1 51560/276

E-Mail: pfand@dorotheum.at

KOMMENTAR

Mag. Haris Džidić,
Jurist
G&L Rechts-
anwälte

Wie schnell muss über einen Antrag entschieden werden?

Behörden müssen innerhalb von 6 Monaten nach Antragsstellung über den Aufenthaltstitel entscheiden. Bei Verzögerung ist eine Säumnisbeschwerde möglich, woraufhin die Behörde schnell entscheiden oder den Fall dem Landesverwaltungsgericht vorlegen muss.

Wichtig zu wissen: Wer einen Erstantrag auf Erteilung eines Aufenthaltstitels gestellt hat, darf das Ergebnis nicht automatisch in Österreich abwarten. Der Antragsteller muss vor Ablauf der 90 Tage (visumsfreie legale Aufenthalt) ausreisen. Es wird empfohlen, einige Tage vor Ablauf der 90 Tage aus Österreich auszureisen, um bei Erteilung des Aufenthaltstitels die Rückreise zur Abholung zu ermöglichen. Ansonsten kann nämlich auch ein allenfalls positiv erteilter Aufenthaltstitel in Österreich nicht abgeholt werden. Will man binnen 90 Tagen nicht wieder aus Österreich ausreisen, kann ein Zusatzantrag gemäß § 21 Abs 3 NAG gestellt werden, damit das Ergebnis in Österreich abgewartet werden darf. Dieser Zusatzantrag muss aber immer vor Ablauf der 90 Tage gestellt werden. Außerdem ist das auch nur bei Vorliegen besonders berücksichtigungswürdiger Gründe (z.B. Erkrankung, Geburt eines Kindes) möglich. Fehlen die Voraussetzungen für einen Aufenthaltstitel, führt das, besonders bei minderjährigen Kindern, nicht automatisch zur Ablehnung, da das Recht auf Privat- und Familienleben berücksichtigt wird.

Kontakt:

Mag. Haris Džidić
Tel.: +43 1 600 27 71 – 50
0670 550 75 73
hd@gl-recht.at

AUFENTHALTSTITEL FAMILIENANGEHÖRIGER:

Welche Voraussetzungen müssen Sie erfüllen?

Sie möchten Ihre Familie nach Österreich holen, sind aber unsicher über die benötigten Aufenthaltstitel? Wir liefern Ihnen alle wesentlichen Informationen zu diesem wichtigen Schritt.

Die Aufenthaltstitel „Familienangehörige“ ermöglicht Familienmitgliedern aus Drittstaaten (Staaten, die nicht Mitglieder des EWR (europäischer Wirtschaftsraum EU, Island, Lichtenstein und Norwegen) sind, ausgenommen die Schweiz) ein vorübergehendes Niederlassen mit uneingeschränktem Zugang zum Arbeitsmarkt. Familienmitglieder aus Drittstaaten können diese Aufenthaltsgenehmigung beantragen, wenn die Person, die die Familie zusammenführt, kein öster-

reichischer Staatsbürger oder EU-Bürger ist, aber ein Aufenthaltsrecht in der EU besitzt oder als Schweizer Bürger, wenn sie das Aufenthaltsrecht von mehr als drei Monaten aufgrund des Abkommens über die Freizügigkeit zwischen der EG und der Schweiz nicht in Anspruch genommen hat und dauerhaft in Österreich lebt. Zu den „Familienangehörigen“ (Kernfamilie) gehören

- Ehepartner;
- Eingetragene Partner;
- minderjährige Kinder (einschließlich Adoptiv- und Stiefkinder).

- Ehepartner und eingetragene Partner müssen zum Zeitpunkt der Antragstellung mindestens 21 Jahre alt sein.

Voraussetzungen

Es müssen die allgemeinen Voraussetzungen für die Erteilung von Aufenthaltsgenehmigungen sowie die speziellen Erteilungsvoraussetzungen erfüllt sein:

- **Einkommen (Einkommenshöhe ab 1. Januar 2024):**
Für Alleinstehende:
1.217,96 Euro

DIE VOLLSTÄNDIGKEIT der Dokumente beeinflusst die Verfahrensdauer.

sind. Bei positivem Bescheid wird gegebenenfalls ein Visum erteilt, und der Antragsteller wird darüber informiert. Wenn keine Mit dem Visum oder visumsfreien Einreise möglich ist stellt die Vertretungsbehörde ein Visum mit dem der Antragsteller frei kann man dann nach Österreich einreisen kann und muss die Aufenthaltsgenehmigung vor Ort persönlich abholen. In manchen Fällen ist es möglich, den Antrag direkt in Österreich zu stellen., Personen die zu einer visumfreien Einreise berechtigt sind, haben alternativ die Möglichkeit, den Antrag bei der örtlich zuständigen Aufenthaltsbehörde in Österreich direkt einzubringen. Nach erfolgreichem Abschluss des Verfahrens wird die Aufenthaltsgenehmigung ausgehändigt. Sollte das Verfahren länger dauern als der erlaubte Aufenthalt, ist eine Ausreise erforderlich. Die genaue Dauer des Verfahrens kann variieren und hängt unter anderem von der Vollständigkeit der Unterlagen ab.

- Bei Bedarf Nachweis über ein ortsübliches Wohnrecht, wie Mietverträge, Vorverträge über Nutzungsrechte oder Eigentumsnachweise;
- Bei Bedarf Nachweis über eine Krankenversicherung, die alle Risiken abdeckt;
- Nachweis über gesicherten Lebensunterhalt;
- Nachweis über Kenntnisse der deutschen Sprache; In Einzelfällen können zusätzliche Dokumente erforderlich sein.

Anerkennung ausländischer Dokumente

Die Anerkennung beglaubigter Übersetzungen und Dokumente ist verfahrensabhängig, teilweise ist eine Apostille nötig. Wenn ein ausländisches Dokument im Original zusammen mit einer beglaubigten Übersetzung vorgelegt werden muss, darf die Übersetzung in der Regel nur von einem gerichtlich zertifizierten Übersetzer durchgeführt werden. In die Liste der gerichtlich zertifizierten Übersetzer in Österreich können auch Übersetzer aus anderen EWR-Mitgliedstaaten eingetragen werden.

Kosten des Verfahrens:

Antragsgebühr: beträgt 120 Euro, 75 Euro für Kinder unter 6 Jahren. Ausstellungsgebühr beträgt 20 Euro, 50 Euro für Kinder unter 6 Jahren. Kosten für die Personalisierung (Aufnahme von Foto und Unterschrift) betragen: 20 Euro. Weiter Gebühren könne anfallen (zB für Geburtsurkunde, Heiratsurkunden, Partnerschaftsgebühr) jenach Art des Dokuments.

Erforderliche Unterlagen

- Gültiges Reisedokument (z.B. Reisepass);
- Bei Bedarf Geburtsurkunde oder ein entsprechendes Dokument;
- Ein Foto, das nicht älter als sechs Monate sein darf (Maße: 45 x 35 mm);
- Bei Bedarf Heiratsurkunde, Partnerschaftszertifikat, Adoptionsnachweis,
- Nachweis oder Zertifikat über Verwandtschaft;

Für Ehepaare:
1.921,46 Euro.
Für jedes Kind:
zusätzlich 187,93 Euro.
Nach Abzug der monatlichen Fixkosten wie Miete und Kreditraten müssen verfügbare Beträge über 359,72 Euro (der „Wert der freien Station“ für 2024 gemäß § 292 Abs. 3 ASVG) liegen.

• Unterkunft

Antragsteller/in muss in der Regel über einen Anspruch auf eine Unterkunft verfügen (z.B. aufgrund eines Mietvertrages, Wohnrechtsvereinbarung), die für eine vergleichbar große Familie ortsüblich ist.

Verfahren

Die Migranten müssen ihren

Die allgemeinen Voraussetzungen müssen für die Erteilung erfüllt sein.

Es ist wichtig, Ersparnisse in die Berechnung einzubeziehen und die Herkunft des Geldes nachzuweisen.

• Krankenversicherung

Während des Aufenthalts in Österreich muss der/die Fremde über eine Krankenversicherung verfügen, die „alle Risiken“ abdeckt und in Österreich gültig ist.

Erstantrag für eine Aufenthaltsgenehmigung persönlich bei einer österreichischen Auslandsvertretung (Botschaft, Konsulat) einreichen. Die österreichische Vertretungsbehörde prüft den Antrag und leitet ihn an die zuständige Behörde in Österreich weiter, die entscheidet, ob alle Kriterien für die Genehmigung erfüllt

■ Autorin: Milica Vuković

INTERVIEW. Wir haben mit dem Bundesminister für europäische und internationale Angelegenheiten, Alexander Schallenberg, über die Integration der Westbalkanstaaten in die Europäische Union, Migration, Außenpolitik sowie die Zukunft Europas gesprochen.

„Mein Ziel ist die Integration der Westbalkanstaaten“

KOSMO: Am 21. März beschlossen die EU-Staats- und Regierungschefs in Brüssel, Beitrittsverhandlungen mit Bosnien und Herzegowina aufzunehmen. Wie bewerten Sie die Fortschritte Bosniens auf diesem Weg?

Alexander Schallenberg: Ich begrüße die Entscheidung zu Beitrittsgesprächen voll und ganz. Die Unterstützung Österreichs ist kein Altruismus sondern vielmehr wohlverstandenes Eigeninteresse. Angesichts des Kriegs in der Ukraine, nur 500 Kilometer östlich, und der Lage in Bosnien und Herzegowina sowie dem Westbalkan im Süden, wird deutlich, wie wichtig eine proaktive Nachbarschaftspolitik für unsere gemeinsame Stabilität, Sicherheit und Prosperität ist. Der Westbalkan, zu Unrecht oft als „europäischer Hinterhof“ verschrien, ist in Wahrheit ein unverzichtbarer Teil

Europas. Die dortigen Herausforderungen beeinflussen uns unmittelbar und zeigen die Dringlichkeit einer glaubwürdigen Perspektive für die EU-Integration. Als wichtiger Investor und mit tiefen menschlichen Verbindungen zu diesen Ländern hat Österreich ein vitales Interesse an deren Stabilität. Es ist unsere Aufgabe, einen glaubwürdigen europäischen Pfad zu bieten, um frühere Versäumnisse zu korrigieren. Die Eröffnung von Beitrittsgesprächen ist ein bedeutender Schritt, allerdings kein Blankoscheck. Der Pfad ist weiterhin mit hohen Erwartungen gepflastert. Aber Reformen lohnen sich, wie Bosnien und Herzegowina beweist.

Österreich unterstützt den EU-vermittelten Dialog zwischen Belgrad und Pristina. Wie beurteilen Sie den derzeitigen Fortschritt und

welche Schritte sind für eine dauerhafte Lösung essenziell?

Die Normalisierung der Beziehungen zwischen Serbien und Kosovo ist eine Herausforderung für die Region. Sie ist sozusagen das Nadelöhr, durch das die Region auf ihrem europäischen Weg gehen muss. Ich unterstütze den Sonderbe-

wie bei Autokennzeichen, sind wichtig. Ein kritischer Punkt ist die Situation der serbischen Gemeinschaften im Norden Kosovos, für die es eine Lösung braucht. Die größte Herausforderung liegt darin, die Realität der Nachbarschaft zu akzeptieren, wie sie ist, nicht wie man sie sich wünscht. Beide Staaten müssen verstehen,

„Die Normalisierung der Beziehungen ist für Kosovo und Serbien essentiell.“

auftragten für diesen Dialog, Miroslav Lajčák, bei seiner wichtigen Arbeit. Es ist essenziell, dass beide Seiten anerkennen: Kosovo wird nie wieder Teil Serbiens werden und ist ein unabhängiger Staat, während Serbien ein Nachbar und Teil der gemeinsamen Geschichte bleibt. Beides kann man nicht negieren. Fortschritte, selbst in kleinen Schritten

dass die Normalisierung unerlässliche Voraussetzung für die weiteren Schritte ist.

Kann Serbien der EU beitreten ohne Russland-Sanktionen, trotz der wirtschaftlichen Folgen für Serbien? Was könnte die EU als Gegenleistung bieten?

Die Angleichung an EU-Standards ist für Westbalkanländer, insbesondere Serbien

in, dass die EU-Perspektive nicht mehr als genügender Anreiz für Reformen gilt. Die EU muss ihr Angebot und ihre Unterstützung verstärken, um das Vertrauen der Beitrittskandidaten zurückzugewinnen. Die Europäische Kommission hat durch den Wachstumsplan zugeschnittene Unterstützung zugesagt, um die positiven Effekte der EU-Integration zu verdeutlichen.

Wie wahrt Österreich als neutrales Land diplomatische Balance, speziell bei internationalen Meinungsverschiedenheiten zu Konflikten? Was bedeutet Neutralität für Sie?

Österreichs Neutralität ist ausschließlich militärischer Natur. Wir streben also keinen Beitritt zu Verteidigungsbündnissen wie der NATO an und lehnen ausländische Militärbasen in unserem Land ab. Unsere Neutralität bedeutet aber keine Werteneutralität und keine Gleichgültigkeit. Unsere Politik basiert auf dem Völkerrecht, insbesondere wenn es um eklatante Ver-

mit einer Anpassungsrate von etwa 50 Prozent, entscheidend. Serbien hinkt hinter Ländern wie Bosnien-Herzegowina mit 100 Prozent Anpassungsrate her. Diese Anpassung beinhaltet die Übernahme des gesamten EU-Regelwerks, einschließlich der Außen- und Sicherheitspolitik. Obwohl

„Österreichs Neutralität ist ausschließlich militärischer Natur“, so Alexander Schallenberg.

Serbiens Handel hauptsächlich mit der EU stattfindet, beeinflussen Partnerschaften mit Ländern wie China oder Russland die öffentliche Wahrnehmung. Die Herausforderung besteht dar-

stöße wie die Verletzung der UN-Charta geht. Österreich erhebt seine Stimme für das Völkerrecht, egal wann und egal wo. Wir erkennen Israels Recht auf Selbstverteidigung nach dem Angriff

REKORDZAHL

2022 gab es in Österreich 112.000 Asylanträgen.

vom 7. Oktober an, betonen jedoch die Notwendigkeit, dass dieses Recht im Einklang mit dem humanitären Völkerrecht steht. Angesichts eines asymmetrischen Konflikts zwischen einer Terrororganisation und einem demokratischen Staat ist die Einhaltung der Rechtsstaatlichkeit herausfordernd. Neutralität bedeutet aktives Engagement für das Völkerrecht, nicht Passivität. Österreichs Geschichte zeigt, wie es sich für internationale Regeln einsetzt und eine Weltordnung ablehnt, in der Macht über Recht steht.

Sie sagten, Migration könnte Regierungen stürzen. Wie wichtig ist es, die EU-Migrationspolitik zu reformieren, um die politische Stabilität in den Mitgliedstaaten zu sichern?

Migration bleibt ein brisantes Thema in Europa, angeheizt durch die Krisen rund um unseren Kontinent. Migranten streben weiterhin nach Westen, die Anziehungskraft Europas ist ungebrochen. Kein Migrant will nach Russland oder nach China. 2022 verzeichnete Österreich mit 112.000 Asylanträgen eine Rekordzahl. 75% aller Asylwerber waren in keinem anderen Land registriert, und das obwohl Österreich von Schengen-Staaten und Schengen-assoziierten Staaten umgeben ist. In all diesen Ländern hätte aber eine Registrierung erfolgen müssen. Das ist ein Sicherheitsrisiko für Europa. Österreich setzt sich weiterhin mit Nachdruck für eine Reform des

europäischen Asyl- und Migrationssystems ein. Es hat auf österreichische Initiative hin bedeutende Fortschritte gegeben, wie zuletzt die Einigung auf einen verstärkten Außengrenzschutz. Trotzdem muss noch mehr geschehen. Die Belastung für Österreich muss merkbar und dauerhaft sinken.

Wie sehen Sie die Zukunft der EU und Europas insgesamt angesichts des Wahljahres in vielen Ländern der Welt?

Ich bin Optimist und sehe die Entwicklung Europas grundsätzlich positiv, obwohl wir oft mit einer Art intellektueller Kapitulation konfrontiert sind. Bei jeder Herausforderung – sei es die Pandemie, Energiekrise oder geopolitische Spannungen – tendieren wir zu Pessimismus und Untergangsszenarien. Trotzdem haben wir es immer wieder geschafft, uns durchzusetzen. Diese Tendenz zum Schwarzmalen, besonders in Österreich, könnte allerdings zu einer selbst erfüllenden Prophezeiung werden. Wir sind als Kontinent stärker, flexibler und resilienter als wir uns das manchmal selbst zutrauen. Die Vergangenheit hat gezeigt, dass die EU gerade in Krisenzeiten Stärke und Einigkeit beweist, wie bei unserer geeinten Reaktion auf den russischen Angriffskrieg. Mein Ziel bleibt die Integration der Westbalkanstaaten: Ohne den Westbalkan ist Europa unvollständig. Der Westbalkan ist ein wesentlicher Teil Europas und unserer gemeinsamen Zukunft.

■ Autorin: Milica Vuković

AK Wahl 2024

Vom 10. bis 23. April 2024 entscheiden Wiens Arbeiter bei den AK-Wahlen über die Zukunft der Arbeitnehmerrechte in Österreich für die nächsten fünf Jahre, eine Chance, direkt Einfluss auf arbeitsweltrelevante Entscheidungen zu nehmen.

Die Arbeiterkammer, als zentrale Institution zum Schutz und zur Förderung der Arbeitnehmerrechte, öffnet alle fünf Jahre ihre Pforten für demokratische Prozesse. Sie lädt ihre Mitglieder dazu ein, nicht nur Zeugen, sondern aktive Mitgestalter von Politiken und Prioritäten zu

sein, die den Weg durch die sich ständig wandelnden Herausforderungen und Möglichkeiten der Arbeitswelt weisen. Diese Wahlen stellen weit mehr dar als ein bloßes administratives Verfahren; sie bilden das grundlegende Gerüst, auf dem Werte wie Solidarität, Gerechtigkeit und Fort-

schritt für fast vier Millionen Arbeiterinnen und Arbeiter in ganz Österreich gefestigt und weiterentwickelt werden. In diesem bedeutungsvollen Prozess haben die Mitglieder der Arbeiterkammer die einzigartige Gelegenheit, direkt auf Entscheidungen Einfluss zu nehmen, die nicht nur ihre

unmittelbare Arbeitsumgebung, sondern auch die gesellschaftliche Wahrnehmung von Arbeitnehmerrechten auf nationaler Ebene prägen werden. Durch ihre Stimme bei den Wahlen tragen sie maßgeblich dazu bei, die Richtung zu bestimmen, in die sich die Arbeitswelt entwickelt, und setzen sich für ein Arbeitsumfeld ein, das Fairness, Chancengleichheit und Sicherheit für alle garantiert.

Was wird 2024 gewählt?

Bei den AK-Wahlen wählen

DIE WAHL

erfolgt persönlich am Wahlort oder per Post.

auch am politischen Kurs der AK teil, um sicherzustellen, dass ihre Stimmen gehört und respektiert werden. Die Teilnahme an den AK-Wahlen ist nicht nur ein Recht, sondern auch ein Privileg, das es Arbeitnehmern ermöglicht, Architekten ihrer eigenen Zukunft zu sein. Diese Wahlen bieten die Gelegenheit, gemeinsam an Lösungen für Probleme zu arbeiten, die das Arbeitsleben am meisten beeinflussen, von Arbeitsbedingungen bis zu sozialer Sicherheit und gerechter wirtschaftlicher Verteilung.

Wie können Sie wählen?

Wenn in Ihrem Unternehmen ein Wahlkreis gebildet wurde, haben Sie die Möglichkeit, direkt am Arbeitsplatz zu wählen. Diese Option ist in den meisten größeren und mittleren Unternehmen verfügbar. Wenn Sie zum Zeitpunkt der Abstimmung nicht im Unternehmen anwesend sind, sollten Sie bei der Arbeiterkammer Ihren Wahlzettel anfordern.

Wenn in Ihrem Unternehmen kein Wahllokal eingerichtet ist, wird Ihnen der Wahlzettel automatisch zugesandt. Sie können ihn per Post zurücksenden oder die Möglichkeit nutzen, persönlich an einem der öffentlichen Wahllokale zu wählen.

Wählen im Wahllokal im Betrieb

Wahlkreise innerhalb des Unternehmens sind insbesondere in größeren und mittleren Firmen üblich. Informationen, ob auch Ihr

Arbeitsplatz einen Wahlkreis haben wird, erhalten Sie Anfang März direkt vom Wahlbüro der Arbeiterkammer Wien.

Wo und wie im Betrieb wählen?

Wenn Ihr Arbeitsplatz über einen Wahlkreis verfügt, wird ein entsprechendes Wahllokal eingerichtet. Dort können Sie persönlich Ihr Wahlrecht ausüben.

Details zu Ort und Öffnungszeiten des Wahllokals in Ihrem Unternehmen erhalten Sie Anfang April per Brief vom Wahlbüro der AK. Für weitere Hilfe und Informationen können Sie sich auch an Ihren Betriebsrat oder Personalvertreter wenden.

Wie ist ein Betriebswahlsprengelel organisiert?

Ein Sprengel kann einen oder mehrere Betriebe umfassen. Genauere Informationen zur Organisation des Wahlkreises in Ihrem Fall erhalten Sie Anfang April, ebenso über Ihren Betriebsrat oder Personalvertreter.

Briefwahl

Wenn in Ihrem Unternehmen kein Wahllokal besteht, wird Ihnen der Wahlzettel automatisch zusammen mit einer detaillierten Anleitung zum Ausfüllen und Versenden Anfang April zugesandt. Die Portokosten sind bereits abgedeckt.

Darüber hinaus haben Sie die Möglichkeit, Ihre Stimme persönlich an einem der öffentlichen Wahllokale abzugeben.

die Mitglieder Vertreter in die Vollversammlung, die auch die Basis für die Behandlung wichtiger Fragen und Initiativen ist. Dieses "AK Parlament" (Vollversammlung) spiegelt nicht nur die Vielfalt der Meinungen und Bedürfnisse der

Wer kann die Zukunft gestalten?

Jedes AK-Mitglied, unabhängig von Nationalität oder Wohnort, hat das Recht zu wählen und so direkt die Auswahl der Vertreter zu beeinflussen, die ihre Interessen vertreten

Bei den AK-Wahlen wählen die Mitglieder der Vertreter in die Vollversammlung,

Arbeitskräfte wider, sondern legt auch die Grundlagen für den politischen Kampf für bessere Arbeitsbedingungen, gerechte Löhne und Arbeitssicherheit. Die neu gewählte Vollversammlung wählt die neue Präsidentin oder den neuen Präsidenten der Arbeiterkammer Wien.

werden. Kandidaten kommen aus verschiedenen politischen Gruppen und bieten ein breites Spektrum an politischen Programmen und Visionen zur Verbesserung der Arbeitsbedingungen. Durch ihre Stimmabgabe wählen Mitglieder nicht nur ihre Vertreter, sondern nehmen

Es gibt viele Regeln, die den einfachen Menschen in den Mitgliedsländern der EU vom offiziellen Brüssel auferlegt werden. Zu den Bürgern gelangen sie natürlich über die staatlichen Institutionen, die die demokratisch verabschiedeten Imperative umsetzen. Und jetzt geht es an die Finanzen!

■ Autorin: Vera Marjanović

Wird die Barzahlung abgeschafft

Viele Menschen in Österreich waren verärgert, als Brüssel die „normalen“ Glühbirnen aus dem Verkehr zog und allzu teure „Sparlampen“ vorschrieb. Auch die Leistungsbeschränkung bei Haarföhnen und Staubsaugern konnte die Beliebtheit der EU-Entscheidungsträger unter den Österreichern nicht steigern. Wir könnten weitere Beispiele nennen, aber die Liste wäre zu lang und es wäre schade, hier Platz zu verschwenden, ohne etwas an der Sache ändern zu können. Eine Verordnung der EU, die die Stimmung in Österreich hochgehen lässt, betrifft die Finanzen. Denn im Rahmen der diesjährigen Versuche, Geldwäsche zu verhindern und die Finanzierung von Terroris-

mus zu untergraben, wurde beschlossen, in der ganzen EU Barzahlungen von Summen über 10.000 Euro zu verbieten.

Diese Regelung gilt ab dem dritten Quartal 2026. Wenn wir ehrlich sind, müssen wir sagen, dass das für die meisten Österreicher eine enorme Summe ist und dass sie an Transaktionen dieser Größenordnung oh-

Die EU führt ein Verbot von Bargeldzahlungen über 10.000 Euro ein.

nehin kein Interesse haben. Allerdings bezieht sich diese Vorschrift auch nicht auf Transaktionen zwischen privaten Bürgern, sondern auf Rechtspersonen bzw. Firmen, wie Magnus Brun-

ner, der Finanzminister der österreichischen Regierung, bestätigt. Als Beispiel nannte er den Kauf von Gebrauchtwagen von Firmen, der, wenn er einen Wert von 10.000 Euro überschreitet, per Banküberweisung gezahlt werden muss. Eine Privatperson kann ein gebrauchtes Auto auch weiterhin bar kaufen, wenn sie es von einem anderen Bürger übernimmt. Erinnern wir

uns: Spanien und Frankreich haben die Barzahlung schon längst auf eintausend Euro beschränkt, während Holland und Belgien die rote Linie bei dreitausend Euro ziehen.

Unter der Lupe des Gesetzes findet man viele Branchen, in denen die Vorschriften über Finanzgeschäfte verletzt werden. Dazu gehört auch das Bauwesen, das in Österreich eine besondere Rolle spielt. Für die Transfers berühmter Fußballstars zahlen die großen Clubs von jeher Dutzende Millionen Euro. Es ist logisch, dass sich die Finanzbehörden fragen, ob neben den öffentlich bekanntgegebenen Summen auch ein Teil schwarz bezahlt wird. Die Geldflüsse lassen sich in diesem Zweig des Sports nur schwer verfolgen, denn der Handel erfolgt oft mit Fußballvereinen aus Drittstaaten. Erinnern wir uns auch an den Bühnenstar Svetlana Ceca Ražnatović, die den

Fußballclub FK „Obilić“ nach dem Tode ihres Mannes offiziell übernahm. Sie wurde in Serbien wegen des Verkaufs mehrerer Fußballer ins Ausland verurteilt, nachdem sich keine Spuren dieser Geschäfte in ihrer Buchhaltung finden ließen.

Auch der Handel mit teurem Schmuck, Juwelen, Privatflugzeugen, Luxusautomobilen und Yachten wird genau überwacht werden und einem Teil der superreichen Elite wird das Grund zu großer Sorge sein. Daneben wird auch der Markt für Kryptowährungen, die sich einst als phantastische Möglichkeit für finanzielle Malversationen erwiesen hatten, re-

guliert. Aber beenden wir diese Beispiele mit folgender Frage: Wenn Geschäfte von über zehntausend Euro über Bankkonten abgewickelt werden müssen, was ist dann mit der Summe von 9.999 Euro?

Eine Ankündigung, die Skepsis weckt

Wer glaubt, dass die Finanzexperten mit der Bargeldverordnung am Ende sind, irrt sich. Ende Juni 2023 schlug die EU vor, neben Bargeld eine digitale Euro-Währung einzuführen, die von der Europäischen Zentralbank ausgegeben wird. Trotz der Vorliebe von 60 % der Bürger für Bargeld, neigen immer mehr Menschen zum digitalen Be-

DIE EU-KOMMISSION schlug 2023 einen Rahmen für den digitalen Euro als Bargeldergänzung vor.

zahlen, besonders seit der Corona-Pandemie. Nach Zustimmung des Europäischen Parlaments und des Rates wurde der rechtliche Rahmen für den digitalen Euro etabliert. Die Europäische Zentralbank startete am 1. November 2023 mit der Einführung, geplant für zwei Jahre. Der Gouverneur Robert Holzmann sagte aus diesem Anlass: „Heute tritt der digitale Euro in die entscheidende Phase. Jetzt ist es unsere wichtigste Aufgabe, die Sicherheit, den Datenschutz und die bestmögliche Funktionalität zu gewährleisten. Es wäre wichtig, dass der digitale Euro das einzige gesetzliche elektronische Zahlungsmittel bleibt. Es wird in der ganzen Eurozone akzeptiert, funktioniert wie Bargeld, selbst ohne Internet, und wird damit beim Datenschutz für elektronische Zahlungen neue Standards setzen.“

In dieser ersten Phase wird

der Rahmen für den digitalen Euro verabschiedet und es werden Provider ausgewählt, die die Plattform und die Infrastruktur für die digitale Währung entwickeln können. Außerdem wird durch Erprobung ermittelt, wie sich dieses Geld entwickeln könnte und ob es die Anforderungen des Eurosystems und die Bedürfnisse der Nutzer hinsichtlich der Funktionalität, des Datenschutzes, der finanziellen Effizienz und der Umweltwirkung erfüllt. Nach zwei Jahren wird die EZB entscheiden, ob die zweite Vorbereitungsphase eingeleitet wird, um den Weg für zukünftigen Zahlungsverkehr mit dem digitalen Euro zu ebnet.

Christine Lagarde, die Präsidentin der Europäischen Zentralbank, betont die Prioritäten des begonnenen Projekts: „Den digitalen Euro sehen wir als eine Form des Bargelds, mit der Zahlungen kostenlos

Wenn Bargeldzahlungen über zehntausend Euro über Bankkonten abgewickelt werden müssen, was geschieht dann mit dem Betrag von 9.999 Euro?

Auch der Goldmarkt ist betroffen!

Wie sehr auch der Gold- und Edelmetallhandel von den verabschiedeten und angekündigten Verordnungen im monetären Sektor beeinflusst wird, verriet KOSMO Mag. Walter Hell-Höflinger, der Inhaber der bekannten Firma „Gold&Co“ aus Wien.

KOSMO: Erwarten Sie Veränderungen im Handel mit Gold und anderen Edelmetallen, wenn ab 2026 Barzahlungen über 10.000 Euro verboten werden?

Mag. Walter Hell-Höflinger: Der Besitz von Bargeld und Gold ist natürlich anonym und daher sehr schwer zu verfolgen und zu überwachen und darum meinen die Institutionen der EU, ihn möglichst gut kontrollieren zu müssen. Soweit das Steuerhinterziehung und die Verhinderung der Finanzierung von Terrorismus, Drogenhandel und Kinderpornografie betrifft, sind das sicherlich wünschenswerte Ziele und die Behörden machen bei der Verhinderung der Geldwäsche gute Arbeit. Aber die angestrebte Effizienzsteigerung hat ihren Preis und Folgen für die große Mehrheit der ehrlichen Bürger. Wir sind das einst übliche Niveau der Privatsphäre gewöhnt und es ist nicht so, dass alle, die anonym bleiben oder ihre vertraulichen Papiere geheim halten wollen, unbedingt etwas zu verbergen haben. Vielleicht möchte jemand etwas einfach nicht offenlegen und das ist zu respektieren. Seit 2002 sind die Edelmetallhändler in Deutschland ab einem Wert von 2.000 Euro mit einer eingeschränkten Anonymität konfrontiert. Nach den Angaben eines Kollegen aus Deutschland, hat sich der Markt so sehr an dieser Schwelle von 2.000 Euro orientiert, dass viele Menschen unterhalb dieser

Schwelle kaufen, aber wahrscheinlich von Geschäft zu Geschäft gehen. Trotz des Zeitaufwands ist es für Menschen, die Anonymität beim Goldbesitz bevorzugen, möglich. Zukünftig erwarte ich ähnliche Tendenzen auch in Österreich, was jedoch möglicherweise auf zweifelhafte Quellen hinweisen könnte, die unwissenden Käufern Falschgold oder überbeuerte Produkte anbieten. Dies könnte den Ruf etablierter

Mag. Walter Hell-Höflinger, Geschäftsinhaber „Gold&Co“

Händler schädigen. Bargeld bleibt in Österreich beliebt und symbolisiert Freiheit und Anonymität, wie ein Referendum und EU-Studien bestätigen. Politiker sollten diesen Bürgerwunsch nicht übersehen..

Ist die Ankündigung der Europäischen Zentralbank über die Einführung des digitalen Euro in den Zahlungsverkehr eine neue Form der Disziplinierung der Bürger oder bringt sie auch positive Neuerungen mit sich?

Eine selten preisgegebene Wahrheit darüber, warum die CBDC (Central Bank Digital Currency) in der ganzen Welt

mit solcher Eile eingeführt wird, ist, dass das Funktionieren unseres monetären Systems nur für beschränkte Zeit krisenfrei möglich war. Wenn die Geldmenge erhöht wird (durch den Druck neuen Geldes), um Staaten und Banken zu retten oder Wirtschaftskrisen zu vermeiden, wie das beim Dollar oder Euro seit 2008 durch die QE-Programme in großem Stil geschieht (die Unterstützung des Kaufs von Staatsanleihen durch die Zentralbanken), dann muss die Geldmenge oder zumindest der Geldwert auch irgendwann wieder vermindert werden. Bisher ist das immer durch eine hohe Inflation oder die Einführung einer neuen Währung geschehen. Durch die jüngste Rezession hat die gesamte Bevölkerung einen ganzen Teil ihrer Ersparnisse verloren. Heute hält ein großer Teil der Bevölkerung den Krieg für den unmittelbaren Preistreiber, zum Beispiel bei den Gas- und Stromkosten. Nach der Covid-Pandemie wurden Lieferengpässe oft als Hauptursache der Inflation betrachtet, ohne die Konjunkturpakete oder frühere Wirtschaftskrisen angemessen zu berücksichtigen. Der digitale Euro könnte daher über die Geldflusskontrolle hinaus als Werkzeug dienen, um eine tiefe Wirtschaftskrise, Rezession und Bankenprobleme zu vermeiden. Die Digitalisierung der Währung ermöglicht eine lückenlose Kontrolle der Geldentwertung.

durchgeführt werden können und die die höchsten Standards des Datenschutzes erfüllt und neben dem physischen Geld, das immer verfügbar sein wird, bestehen kann.“

Trotz der offiziellen Zusage, dass das Eurosystem keinen Zugang zu personenbezogenen Daten hat und keine Rückschlüsse auf Individuen möglich sind, bleiben Skepsis bezüglich der Nachverfolgbarkeit und Privatsphäre bestehen. Die Möglichkeit, Geld für unbezahlte Steuern oder Strafen direkt von Konten abzuziehen, wirft Fragen auf. Die Vorteile wie kostenlose Zahlungen und digitale Transaktionen auch ohne Bankkonto klingen zwar attraktiv, doch bleibt die Sorge vor Überwachung und Eingriffen in das Privatleben.

Das Beispiel Chinas als Abschreckung

Nach der Ankündigung des digitalen Euros entstanden in sozialen Netzwerken Diskussionen über Chinas intensive Bürgerüberwachung mittels digitaler Währung, basierend auf Alltagskonsum. In China begannen erste Tests mit einer digitalen Währung, bei denen anfangs 50.000 zufällig ausgewählte Bürger mit 200 Yuan belohnt und in Alltagssituationen beobachtet wurden. Diese Tests wurden später auf Großstädte ausgeweitet, wo in Supermärkten, bei Tankstellen und im öffentlichen Verkehr mit digitaler Währung gezahlt wird. Das System ist jedoch mit einer sozialen Überwachung verbunden, die Bürger nach ihrem Verhalten bewertet und Einfluss auf Kreditwürdigkeit und offizielle Genehmigungen hat. Südkorea und Großbritannien erwägen ebenfalls die Einführung digitaler Währungen.

UMFRAGE

**Nataša Katalina,
Malerin**

Wenn die geplanten Maßnahmen den Handel mit Drogen, Menschen, Tabak und Waffen verhindern, wo Verkäufe immer mit enormen Summen Bargeld erfolgen, dann können wir sagen, dass es erfolgreich war, und den Entscheidungsträgern gratulieren. Andernfalls würde ich keinen Sinn darin sehen.

**Aleksa Andrić,
Unternehmerin**

Ich finde die angekündigten Veränderungen nicht schlecht, denn sie vereinfachen das Zahlen: Karte in der Hosentasche und keine klassische Geldbörse mehr nötig. Ich mache das schon seit Jahren so und es ist viel einfacher für mich. Natürlich wird es für einen Teil der älteren Generation nicht einfach, denn den Glauben an das Bargeld kann man nicht so einfach ablegen.

**Mila Gilić,
Pensionistin**

Da ich bereits im fortgeschrittenen Alter bin, basieren meine Ansichten auf den Jahren meines Lebens und meiner gesammelten Erfahrung. Daher bin ich der Meinung, dass wir unsere Ausgaben besser kontrollieren können, wenn wir Bargeld in die Hand nehmen, und dass wir dann nicht in die Situation kommen, etwas auszugeben, das wir nicht haben, bzw. dass wir Schulden so leichter vermeiden können.

**BLÜHE
MIT WISSEN AUF!**

Entdecke jetzt die VHS-Sprachkurse!

Meine VHS. Mein Erfolg.

www.vhs.at

Eurovision Contest

ATED BY Was bringt der o
Wettbewerb

Der Song 2024: diesjährige Werb?

■ Autorin: Milica Vuković

Während sich der Eurovision Song Contest (ESC) 2024 nähert, richten sich alle Blicke auf Schweden, wo dieses prestigeträchtige Musikwettbewerb vom 17. bis zum 23. Mai stattfinden wird. KOSMO bringt Ihnen eine exklusive Reportage über die diesjährige Veranstaltung und stellt die KandidatInnen aus dem ehemaligen Jugoslawien und aus Österreich vor.

ORF eins

EUROVISION
SONG CONTEST
MALMÖ 2024

Sonntag, 17. Mai:

18:30 Uhr Welcome to Vienna
22:10 Uhr Opening Ceremony
22:40 Uhr Eurovision Song Contest's
Greatest Hits

Dienstag, 19. Mai:

20:15 Uhr Countdown mit Andi Knoll
20:25 Uhr Willkommen Europa!
21:00 Uhr Semifinale 1
23:15 Uhr Eurovision Song Contest –
Pop und Politik 1/2

Donnerstag, 21. Mai:

20:15 Uhr Countdown mit Andi Knoll
20:25 Uhr Willkommen Europa!
21:00 Uhr Semifinale 2
23:15 Uhr Eurovision Song Contest –
Pop und Politik 2/2

Freitag, 22. Mai:

20:15 Uhr Countdown mit Andi Knoll
20:50 Uhr Conchita – Unstoppable

Samstag, 23. Mai:

19:30 Uhr Countdown mit Andi Knoll
20:15 Uhr Eurovision Song Contest –
Backstage

ab 21:00 Uhr Das Finale

KROATIEN:

Baby Lasagna „Rim Tim Tagi Dim“

Unter dem Künstlernamen Baby Lasagna startete Marko Purišić 2011 seine Karriere. 2019 nahm er als Gitarrist der Gruppe Mantra am Dora-Festival teil. Fünf Jahre später verwirklichte er sich seinen Traum von einem Auftritt beim ESC, gewann das Dora-Festival und sicherte sich seinen Auftritt in Malmö. Seine Siegersingle „Rim Tim Tagi Dim“ hat er selbst geschrieben. Das Lied ist von der massenhaften Abwanderung junger Menschen aus Kroatien inspiriert und erzählt die Geschichte eines Burschen, der seine Heimat auf der Suche nach einem besseren Leben verlässt. Dank seiner außergewöhnlichen Bühnenshow eroberte Baby Lasagna die Herzen der kroatischen Jurys und des Publikums. Die Entscheidung für seine Entsendung zum ESC wurde neben dem Publikum auch von Jurys aus Zagreb, Split, Rijeka und Osijek und internationalen Jurys aus Italien, Deutschland, der Ukraine und Island getroffen, denn er beeindruckte nicht nur die einheimischen Preisrichter, sondern auch die internationale Gemeinschaft einschließlich der dreiköpfigen deutschen Jury aus Nela Quandt, Wolfgang Merkens und Marcel Stober, die für die Vergabe der deutschen Punkte verantwortlich waren.

**HABEN SIE
GEWUSST?**

Das Interesse an einer Teilnahme am Song Contest war in Kroatien mit 203 Bewerbungen für das Dora-Festival 2024 wieder auf einem Rekordhoch und überstieg damit noch die Anmeldungen des Vorjahres, ein Beweis für die ungebrochene Beliebtheit dieser Musikveranstaltung.

SERBIEN:

Teya Dora „Ramonda“

Das Lied „Ramonda“ stammt aus der Feder Teya Doras, Luka Jovanovićs und Andrijano Kadovićs und wurde von Luxonee produziert. Der Name des Liedes erinnert symbolisch an die Ramonda (dt.: Felsenteller), die Blume, die in Serbien zum Symbol der Waffenstillstandserklärung im Ersten Weltkrieg wurde, deren Jahrestag am 11. November gefeiert wird. Diese Blume gilt, wie Teya Dora in einem Interview im „Kurir“ erklärte, nicht nur als Symbol dieses historischen Datums, sondern auch als Zeichen der Hoffnung.

Teodora Pavlovska, die der breiteren Öffentlichkeit als Teya Dora bekannt ist, wurde in Bor geboren und startete ihre künstlerische Karriere als Texterin für andere Künstler. Ihr erstes selbst gesungenes Lied kam 2019 heraus, aber erst 2023 erreichte sie mit dem Hit „Džanam“, der in den sozialen Netzwerken Millionen Klicks erzielte, ein großes Publikum.

Im Kampf um die prestigeträchtige Teilnahme am Song Contest glänzte Teya Dora und stach selbst

LESEN SIE AUCH...

Platzierungen des ehemaligen Jugoslawiens beim ESC: Wer hat uns vertreten?

Beste Platzierungen Jugoslawiens beim ESC:

1962: Lola Novaković „Ne pali svetlo u sumrak“,

Luxemburg – 4. Platz

1983: Danijel Popović „Džuli“, München – 4. Platz

1987: Novi Fosili „Ja sam za ples“, Brüssel – 4. Platz

1988: Srebrna Krila „Mangup“, Dublin – 6. Platz

1989: Riva „Rock me, baby“, Lausanne – 1. Platz

Größte Misserfolge Jugoslawiens beim ESC:

1973: Zdravko Čolić „Gori vatra“, Luxemburg – 15. Platz

1981: Seid Memić Vajta „Lejla“, Dublin – 15. Platz

1984: Izolda und Vlado Kalember „Ciao, amore“, Luxemburg – 18. Platz

1991: Bebi Dol „Brazil“, Rom – 21. Platz

1992: Extra Nena (Jugoslawien ohne Slowenien und Kroatien) „Ljubim te pesmama“, Malmö – 13. Platz

Breskvica aus, die als hoher Favorit ins Rennen gegangen war. Den Sieg bescherten ihr die Höchstpunktzahl der Jury und eine große Unterstützung des Publikums innerhalb einer Konkurrenz von 14 Interpreten in jedem der beiden Halbfinale. Die Entscheidung wurde schließlich vom Publikum und einer fünfköpfigen Jury unter der Leitung von Marija Šerifović, der Siegerin des Song Contests 2007, gemeinsam getroffen.

Die Teilnahme an der nationalen Vorausscheidung unterlag strengen Regeln: Die Kandidaten mussten im Gegensatz zu den Komponisten und Textern, für die diese Vorschrift nicht galt, die serbische Staatsbürgerschaft besitzen. Darüber hinaus mussten mindestens 51 % des Textes in serbischer Sprache sein. Insgesamt erfüllten 235 Lieder, die von RTS vorgestellt wurden, diese Voraussetzungen, und damit um 50 Songs mehr als im vergangenen Jahr.

„Lane moje“ gilt weiterhin als eines der beliebtesten Lieder in der Geschichte des modernen ESC.

SLOWENIEN:**Raiven „Veronika“**

Für Slowenien tritt 2024 die Sängerin Raiven beim Song Contest in Schweden an. Sie wurde von der nationalen Fernsehstation RTVSLO nach einer internen Auswahl durch eine internationale Jury nominiert. Inzwischen wurde auch ihr Lied „Veronika“ vorgestellt. Die 27-jährige Raiven ist nicht nur Mezzosopran und Texterin, sondern spielt auch Harfe und kombiniert in ihrer Musik Elemente von Pop und Oper miteinander. Nachdem sie bereits 2016, 2017 und 2019 dafür kandidiert hatte, darf sie in diesem Jahr in Malmö ihr Lied „Veronika“ darbieten.

Raivens Weg zum ESC begann mit früheren Teilnahmen an der slowenischen Vorauswahl EMA. Sara Briški Cirman, wie Raiven eigentlich heißt, nahm dort 2016 zum ersten Mal mit dem Lied „Črno Bel“ teil. 2017 versuchte sie es erneut mit „Zažarim“ und 2019 mit „Kaos“. Diesmal schaffte sie es ohne Vorauswahl: Die 27-jährige wurde in einem internen Verfahren für den ESC nominiert.

Die Sängerin verriet bereits, dass sie auf der Bühne in Malmö von Mitgliedern des Ballettensembles von Ljubljana begleitet wird.

ÖSTERREICH:**Kaleen „We Will Rave“**

Die österreichische Fernsehanstalt ORF nominierte Kaleen als Repräsentantin für den Eurovision Song Contest 2024. Die 29-jährige oberösterreichische Künstlerin vertritt ihr Land in Schweden mit dem von Techno inspirierten Popsong „We Will Rave“. Kaleen ist Sängerin und ausgebildete Tänzerin mit viel ESC-Erfahrung. Im vergangenen Jahr unterstützte sie beim Song Contest in Liverpool nicht nur ihr eigenes Land, sondern auch Armenien, Deutschland und Georgien bei ihren Auftritten. In Malmö steht sie jetzt selbst im Zentrum der Aufmerksamkeit.

Seit 2018 ist sie beim Eurovision Song Contest aktiv. Schon früh begann sie mit Ballett und anderen Tanzarten, gewann mit sieben Jahren ihre erste von über 100 Meisterschaften und wurde fünfmal Weltmeisterin. Neben Tanz ist Singen ihre Leidenschaft; ihre erste Single erschien 2021 bei Wifi Records, gefolgt von ihrem Debütalbum „Stripping Feelings“ 2023.

Was ist in diesem Jahr neu beim Song Contest?

Auch die fixen Finalisten des Eurovision Song Contests können ihre Lieder jetzt im Halbfinale vorstellen

Was wie ein Vorteil vieler Länder im Finale wirkte, erwies sich oft als Nachteil: Die Lieder waren den Zuschauern oft weniger bekannt als die Songs der Teilnehmer, die dem Publikum ihre Nummern bereits in den Halbfinalen vorgestellt hatten. Darum stimmten die Zuschauer vermutlich lieber für Darbietungen, die ihnen bereits bekannt waren.

Aus diesem Grund haben jetzt auch die Länder, die automatisch für das Finale qualifiziert sind, die Möglichkeit, sich live in den Halbfinalen vorzustellen, ohne sich noch einmal qualifizieren zu müssen.

„Wir glauben, dass es so gerechter ist“, sagt die Managerin des ESC, Ebba Adielson. „Jetzt haben alle die Chance, tatsächlich auf der Bühne zu stehen. Das ist auch für die Zuschauer ein Gewinn.“

Das Lied der Eurovision: Weitere Neuerungen

Aber dies ist nicht die einzige Veränderung. Am Finalabend werden in

des ersten Auftritts möglich sein. Dies ermöglicht es, dass man seinem Favoriten sofort nach dem live-Auftritt seine Stimme geben kann. Bisher musste man dafür bis nach der Zusammenfassung in der zweiten Hälfte der Sendung warten.

Eine weitere Neuerung ist, nicht vertreten sind, bereits fast 24 vor Beginn aller drei Sendungen abstim-

Am Finalabend wird das Voting bereits ab dem Beginn des ersten Auftritts möglich sein.

diesem Jahr das Televoting und das Online-Voting bereits ab dem Beginn

men können. dass Zuschauer aus Ländern, die beim ESC.

**Einzigartiger Content
& hohe Relevanz
Mit KOSMO
zu Ihrem Werbeerfolg!**
www.kosmo.at

KOSMO
Eine starke Verbindung!

Im Internet unter www.kosmo.at

KOSMO.at im März

Nehammer zu Bosniens EU-Beitritt: „Überwindung ethnischer Grenzen lohnt sich“

Die politische Karte Europas könnte sich erweitern, nachdem die EU-Führung am Freitag Beitrittsverhandlungen mit Bosnien-Herzegowina zugestimmt hat, was weitreichende Folgen hat.

Ausgewählte Kommentare: Nataša Raičević:

Ich wäre eher dafür, dass wir aus der EU austreten!

Minja Minja:

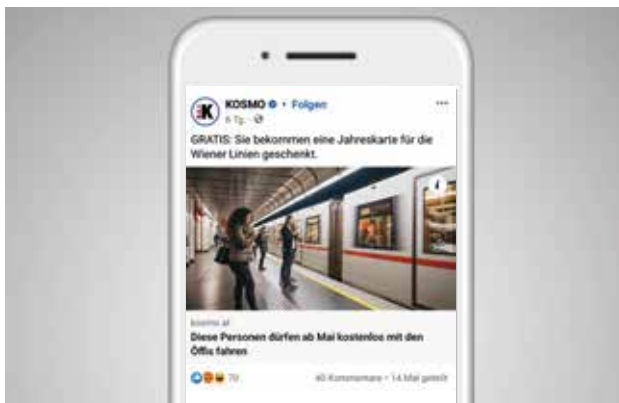
Nehammer, die Wichtigkeit in Person.

Sissy Wagner:

Will das Bosnien und Herzegowina auch?

Thomas Sommer:

Wir haben noch mehr unvergewaltigte Mädchen, und noch mehr lebende Frauen, und noch mehr unverwendete Steuergelder in Österreich. Also los schickt noch mehr Asylanten und Migranten.

Diese Personen dürfen ab Mai kostenlos mit den Öflis fahren

Ab Mai dürfen sie sich über eine kostenlose Jahreskarte für die Wiener Linien freuen. Dieser Schritt wird am kommenden Mittwoch im Wiener Gemeinderat beschlossen und ist Teil einer Maßnahme, die die Stadt Wien als attraktiven Arbeitgeber positionieren soll.

Ausgewählte Kommentare: Erwin Hubf:

Sollten lieber die Preise für Behinderten/Seniorenvoraussetzungen anpassen.

Joe Garvie:

Gratis? Das stimmt eigentlich nicht, denn die Begünstigten erhalten nun die Jahreskarte als Gehaltsbestandteil und somit als geldwerten Vorteil.

Liebe LeserInnen,
KOSMO ist für alle eure Reaktionen, Vorschläge und Fragen offen. Teilt mit uns eure Kommentare gerne auf:

Zeitschrift KOSMO
Zieglergasse 14/1/2
1070 Wien, -

oder per E-Mail:
info@kosmo.at

Impressum & Offenlegung gemäß § 25 Mediengesetz:

Medieninhaber: Twist Zeitschriften Verlag GmbH | **Herausgeber und Geschäftsführer:** Dejan Sudar (dejan.sudar@kosmo.at) | **Co-Herausgeber und Verlagsleiter:** Dragomir Janjić (dragomir.janjić@kosmo.at) | **Chefredakteur:** Dejan Sudar (dejan.sudar@kosmo.at) | **Gesellschafter:** Dejan Sudar (75,5%) & Dragomir Janjić (24,5%) | **CMO:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Kontakt für Mediaagenturen:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Marketing & Social Media:** Saša Radić (sasa.radic@kosmo.at) | **Chefin vom Dienst Print:** Milica Vuković, BA (milica.vukovic@kosmo.at) | **Redaktion:** Vera Marjanović (vera.marjanovic@kosmo.at), Milica Vuković, BA, Aleksandra Mikić (aleksandra.mikic@kosmo.at), Sandra Plesser (sandra.plesser@kosmo.at), BA, Mag. Petra Šivčić (petra.sivcic@kosmo.at), Irena Rosandić | **Lektorat:** Redaktion | **Art Director:** Saša Radić | **Grafische Assistentinnen:** Angelina Geczi, Siena Isabella Rangel de Silva Oliveira | **Fotografen:** Amel Topčagić, Igor Ripak, Marcel Plavec, Daniel Araga, S. Bollmann, Marko Suvic, Rankin, Roman Zach-Kiesling, NLK Burchhart, NLK Pfeffer, NLK Pfeiffer, Arno Melicharek, Alena Kravchenko | **Fotoredaktion:** Grafische Abteilung | **Cover-Foto:** Grafische Abteilung | **Druck:** Walstead Leykam Druck GmbH & Co KG | **Auflage:** 120.000 Stück Mediaunterlagen und Tarife unter www.kosmo.at | KOSMO – das auflagenstärkste Ethnomagazin in Österreich | **Verlags- (und Redaktionsadresse):** Zieglergasse 14/1/2, A-1070 Wien | Tel.: +43 (0)1 235 05 72-0 | Fax: +43 (0)1 235 05 72-25 | office@kosmo.at | www.kosmo.at

Unternehmensgegenstand: Der Unternehmensgegenstand umfasst die Veröffentlichung und Verbreitung von Nachrichten, Artikeln und multimedialen Inhalten in den Bereichen Politik, Sport, Lifestyle, Wissenschaft und Gesellschaft, sowie verwandte Informationsdienstleistungen.
Grundlegende Richtung: von politischen Parteien unabhängiges Informationsmedium.

Die Meinung von Kolumnisten muss nicht mit der Meinung der Redaktion übereinstimmen. Namentlich gekennzeichnete Beiträge geben nicht unbedingt die Meinung des Herausgebers wieder. Für den Inhalt von Inseraten haftet ausschließlich der Inserent. Für unaufgefordert zugesandtes Bild- und Textmaterial wird keine Haftung übernommen. Jegliche Reproduktion nur mit schriftlicher Genehmigung der Geschäftsführung. Zurzeit gilt die Anzeigenpreisliste laut Mediadaten 2017. Alle Rechte vorbehalten. Die Zeitschrift und alle in ihr enthaltenen Beiträge und Abbildungen sind urheberrechtlich geschützt. Mit Ausnahme der gesetzlich zugelassenen Fälle ist eine Verwertung ohne Einwilligung des Verlags strafbar. Geringfügige Farbabweichungen sind aus drucktechnischen Gründen möglich. Alle Preise (in Euro) und Angebote vorbehaltlich Druckfehler. Die Ziehung bei allen Gewinnspielen erfolgt immer für die aktuelle Ausgabe unter Ausschluss der Öffentlichkeit. Der Rechtsweg ist ausgeschlossen. Änderungen und Irrtümer vorbehalten. Die Gewinner werden per E-Mail oder Telefon verständigt. Eine Barabläse des Gewinns ist nicht möglich. Mit der Teilnahme an einem Gewinnspiel o.ä. erklären Sie sich mit der Speicherung und Verarbeitung der von Ihnen bekanntgegebenen Daten sowie Übermittlung von Informationsmaterial (via E-Mail, Telefon, Fax, SMS/MMS) durch den Twist Zeitschriften Verlag GmbH über Ihre Produkte, Abo-Aktionen und ähnliche Vorteilsaktionen einverstanden. Diese Daten können für Marketingzwecke verwendet und an Dritte weitergegeben werden. Sie können Ihre Zustimmung jederzeit widerrufen.

KOSMO

PRÄSENTIERT VON:

Entdecke den neuen **KOSMO Sportbereich.**

www.kosmo.at/sport

Prüfe, bevor Du Dich bindest.

Fair Wohnen beginnt mit einem **geprüften Mietvertrag**.
So schützt Du Deine Rechte und vermeidest böse Überraschungen.
Die Wohnrechts-Expert:innen der Mietervereinigung überprüfen
gerne Deinen Mietvertrag – bevor Du diesen unterschreibst. Jetzt
Blitz-Termin buchen und beim Wohnen auf Nummer sicher gehen.

Mietvertrags-Check?
Jetzt Termin buchen:

**DIE
MIETER
VEREINIGUNG**

FAIR WOHNEN

www.mietervereinigung.at